

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 174. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Zsiradag augusztus 8-tól november 30-ig: havi 60 dkg zsír, vagy 72 dkg hár, vagy 80 dkg szalonna személyenként

A Hivatalos Lap csütörtöki száma közli a közellátási miniszter rendeletét a zsír forgalmának és fogyasztásának módosításáról. A rendelet értelmében Budapest területén, valamint azokban a községekben és városokban, ahol a zsír

jegy rendszert bevezették ezévi augusztus 8-tól november 30-ig bezárólag a zsír adag fejenként és havonként 60 dkg zsír, vagy 72 dkg hár, vagy bár nélküli szalonna, illetve 80 dkg bős zsirszalonna. A nehéz testi munkások fejadag-

ja a rendelet szerint havonként és fejenként 96 deka zsír, 108 deka hár vagy bár nélküli zsirszalonna, illetve 120 dkg bős zsirszalonna. A július 1-ével kiadott zsiradékjegyek ellenében tehát

csak a fent megállapított mennyiséget szabad kiszolgáltatni, függetlenül attól hogy a zsiradékjegy milyen mennyiségre szól. A rendelet augusztus 8-án lép életbe. (MTI).

Kaukázus kapujában a tengelycsapatok

Elfoglalták Kropotkin fontos vasúti csomópontot, bekerítés előtt a kubáni front nyugati szárnyán álló szovjet csapatok — Német bombázók Anglia déli partjait, angol repülők a Rajna westfalai iparvidékét támadták

India továbbra is követeli az angolok távozását és béketárgyalást akar kezdeni Japánnal

A tengelycsapatok előnyomulása a keleti hadszíntéren változatlan erővel folyik. Az Azovi-tengertől keletre széles arcvonalon törnek előre a Weisz-Tichorek vasútvonalhoz. Az ellenség már csak elyelve áll ellent.

KROPOTKIN

A fontos vasúti csomópont elfoglalása a nap eseménye. Ezzel a Kuban-folyót már több mint 100 kilométer szélességben elérték a német gyors csapatok. A szovjet több hadosztályt elvágta és megsemmisítették.

A Kaukázus felé visszavonuló ellenséget a légi haderő szüntel nélkül támadja. Bombák tömegesen semmisítik meg az összetörődött vasúti szerelvényeket. A repülők ugyanakkor utal törnek a Sal és Don folyók között előrenyomuló páncélos csapatoknak. A legyezőszerűen kiindult támadó hadmozdulatok Vorosilovszk elfoglalásával a déli frontszakaszon csúspont

ra értek. A tengely haderőinek gyors sikere, mellyel ezt a súlyos akadályokat túldelt utat megtették és a hegyláncolatok és egyéb magaslatok által szinte leküzdhetetlen erődnék tartott Vorosilovszkot birtokba vették az utóbbi idők legnagyobb katonai eredményei közé tartozik. A német támadó hadmozdulat most a jelek szerint arra irányul, hogy nyugat-keleti irányban kiszélesedjék. Eddig a német offenzíva ugyanis főleg déli irányban haladt.

A KAUKÁZUS NYUGATI ELŐTEREBEN

állomásozó szovjet seregek ellen most már harapófogószzerű mozdulatot hajthat végre a német hadsereg. Ezt főleg az utóbbi 48 órában azzal az eredménnyel érték el, hogy a gyalogság északra átkelt a Jeja-folyón, annak déli partján hidat alkotott és elfoglalta Yekaterinovka városát is. Ugyanakkor

a Vorosilovszkon jóval túljutott seregek Szulimov felé közelednek. A legújabb hadisikerek stratégiai jelentősége mellett számottevő az a tény is, hogy a németek itt elvágta a szovjet egyik legfontosabb összekötővonalát és két részre szakították kaukázusi hadseregét. Ezzel lehetetlenné vált a bolsevista csapatok egységes ellenállása a Kaukázus északi előterében. A szovjet már csak a hegyvidéken létesíthetne újabb védelmi vonalat, nem valószínű azonban, hogy a gyors német előretörés erre időt adna. A keleti hadszíntéren kialakult helyzet világosan mutatja, hogy míg a tengelycsapatok éke a Kaukázus felé előretolva már túlhaladt Vorosilovszkon, a jobbszárny az Azovi-tengertől keletre eső térségben meglörte az orosz ellenállást és feltartóztathatatlanul folytatja déli irányban előretörését, a balszárny pedig a Sal és Don folyók között nem

csak az ellenség megújuló — bár egyre gyengébbé váló — támadásait veti vissza, hanem jelentékeny térférséghez is jutott.

A MEGÚJULÓ LEGI HARCOK

során az angol haderő levszerűen támadásokat hajtott végre a rajna-westfalai iparvidék ellen, mely azonban csak kisebb károkat okozott. Ugyanakkor német harcú repülők Anglia déli partjain katonai célpontokat támadtak és légitámadásokat értek el Brighton hadifortosságú berendezéseiben, valamint a brit déli parti kikötők berendezéseiben. A csatornában ugyanakkor német gyorsmaszázadok meglörpédztak három angol gőzöst összesen 50.000 tonna tartalommal.

EGYIPTOMBAN

a szárazföldi arcvonalon emletemlékő esemény nem történt. Német légi egységek Alexandria partjai felett fejtenek ki élénk tevékenységet. Az előjelek azonban közelesem kirohanó újabb nagy harcú tevékenységekre mutatnak az egyiptomi arcvonalon.

A GANDHI ÁLTAL KEZDEMÉNYEZETT

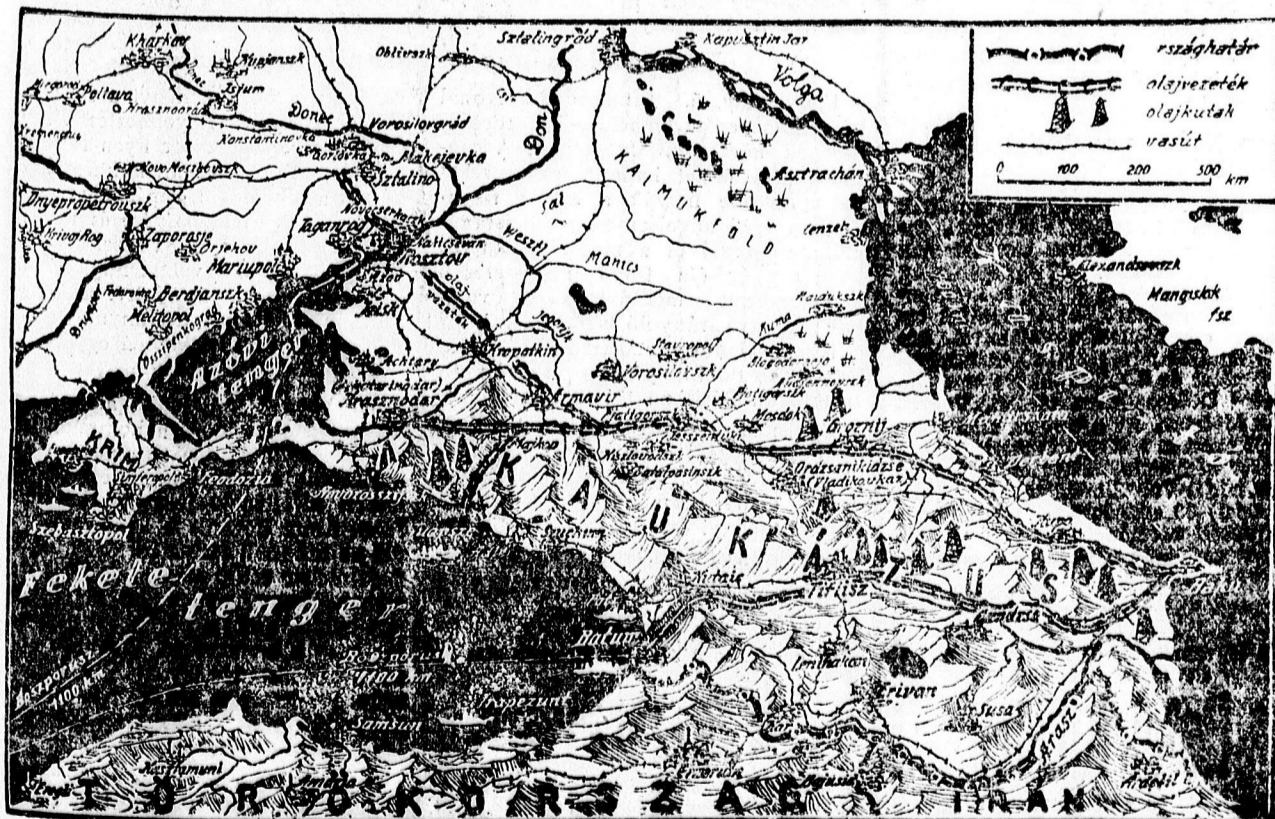
„ki Indiából” mozgalom egyre erőteljesebb hullámokat öm. A pámindia kongresszus végrehajtó bizottsága arra kéri Nagy-Britanniát, hogy saját és India biztonságának érdekében is, valamint azért is, hogy a világ békéjének szolgálatát teljesítsenek, hagyja el önként Indiát, még abban az esetben is, ha Anglia nem adja fel valamennyi ázsiai és afrikai gyarmatát. Ugyanakkor a bizottság biztosítani kívánja a Japán kormányt és japán népet arról, hogy India sem Japán, sem más állam irányában nem viseltetik ellenséges érzelmelek.

Gandhi egyébként továbbra is követeli az angolok távozását s ennek meglörténte után béketárgyalásokat akar kezdeni Japánnal.

FONTOS TUDNIVALÓK

Hivatalos hírdelmény a petróleum-árandóság felemeléséről. (5.)

TÖKÉS FOTO
PUSZPÓKI P. LOT.

KAUKÁZUS

HADIJELENTESEK

A szovjet elleni arcvonal

Berlin, aug. 5. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderőparancsnoksága közli: A német és román hadosztályok az Azovi tengertől keletre széles arcvonalon közelednek Jelszk-Tichoreck vasútvonalhoz. Az ellenség itt csak elvéve áll el. A Kuban mentén a fegyveres SS kötelek kemény harcok után rohammal bevették Kropotkint, a fontos vasúti csomópontot. Ezzel a Kuban folyót innár több mint 100 kilométer szélességben elértük. Armavirtól északra a Kuban nyugati partján sikerült hidakat kiépíteni. A gépesített gyors csapatok előretörése következtében több ellenséges hadoszlopot elvagtunk és megsemmisítettünk. A léghaderő szűrt nélkül támadja a Kaukázus felé visszavonuló ellenséget, bombázta az összeröplött vasúti szerelvényeket a vasútvonalakon. A zuhanóbombázórepülőgépek 24 szállítóvonatot semmisítettek meg. Az orosz gyorsnaszádok a Fekete-tengeren elsüllyesztettek egy 5500 tonnás cirkáló, a harc és csatarepülőgépekkel a Sal és Don között utat törnek a kelet felé előrenyomuló páncélos ércsapatoknak. A nagy Don kanyarulatban a bolsevisták kedden csak gyöngye erővel támadtak eredménytelenül. A szovjet nagyobb erőket folytatott gyalogsági támadásai a rzevítérségben kiszéledtek. A városról északra a szovjet tehermentesítési támadásai csapatunk megintáthatatlan ellenállási készségén és az összes fegyvernemek példás együttműködésén összeomlottak. A volchovi arcvonalszakaszon és Leningrád előtt az ellenség erős tüzérégi tüzelt támogatott támadásai hasonlóképpen összeomlottak.

Berlin, aug. 5. (NTT): Vorosilovszkól nyugatra levő térségben a Kuban folyót többhelyen elértük, több ellenséges hadoszlopot elvagtunk és bekerítettünk. Más pontokon a Kuban folyót már átlettük. Az Azovi tenger mentén az üldöző harcok során az ellenség ellenállását meggyengítettük. (MTI).

Zürich, augusztus 5. A brit hírszolgálatnak a keleti hadszínterről szóló jelentései elismerik, hogy a szovjet Rosztovtól a Kuban-folyóig igen súlyos területvesztéseket szenvedett. Az a tény ék, mellyel a német páncélos oszlop Vorosilovszkánál elérte Észak-Kaukázust, megnyitotta a kubáni frontot és Timosenko kisebb-nagyobb utóvédharcoktól eltekintve most már csak a Kubantól délre próbálkozhatik meg rendszeres ellenállással. Londonban most már csak abban bízunk, hogy a Kubantól délre kiépített állások alkalmasabbak a visszavonult szovjet csapatok konszolidálására és a védekezésre, mint a folyótól északra levő sík terület.

Zürich, augusztus 5. Vorosilovszk elfoglalásával és az innár a Kaukázus előterében folyó előnyomulással a németek déli páncélos hadserege az utolsó 24 órában ismét igen nagy utat tett meg — jelenti a „Neue Zürcher Zeitung” berlini tudósítója.

Az Azovi tengeren pusztulásra ítéelve vesztégek az orosz hajóhad

Berlin, augusztus 5. Az Azovi-tengeren pusztulásra van ítéelve a bolsevisták hajóhada, amely főtámaszpontjainak, Rosztovnak bevételre időpontjában kb. 70 nagy és kis parti hajóból, ágyúnaszádokból, gyorsnaszádokból és segítő hajókból állott és amelyet minden szárazföldi és angol összeköttetésről elvagtak, úgyhogy semmiféle menekülési lehetősége nincs. Amikor Rosztovot bevették, az ellenséges egységek nyugat felé menekültek, de azokat a német légi haderő megtámadta és súlyos veszteségeket okozott nekik. A szétlőtt bolsevista ágyúnaszádok, gyorsnaszádok, vontató és szállítóhajók roncsai bizonyítják a szovjet fekete-tengeri hajóhad jelentős részének pusztulását. (MTI).

Vorosilovszk és a Kuban vidék jelentősége

Berlin, aug. 5. A Kuban vidék nyersanyagai közül a kőolaj-lelőhelyek, vasérc és cement-margák a legfontosabbak. Az ipar elsősorban a nyersolaj ki-termelésével és feldolgozásával, valamint az élelmiszerek feldolgozásával

Az előnyomuló német haderők centruma úgy látszik nagyobb szélességben érte el a Kuban-folyót, a két szárny pedig, amely eleinte kissé visszamaradt a mélyen előretört középső oszlop mögött, most már szintén gyors mozgásban van.

A jobbszárny az Azovi-tenger partján megtörte a szovjet csapatok ellenállását és déli irányban halad előre, a balszárny pedig a Don és Sal folyó közötti területről kiindulva most kelet felé szorítja vissza a szovjet csapatokat.

A Don-kanyarban Rzevnót a szovjet csapatok elkeseredett ellentámadásait továbbra is mind visszaverték.

Lisszabon, augusztus 5. Londonból jelentik: A „Times” a szovjet-oroszországi arcvonalról magántudósítást közöl, amely megállapítja, hogy a vörös hadsereg helyzete az eddiginél is súlyosabbá vált. A német erők állandóan erősítéseket kapnak és szüntelen visszavonulásra kényszerítik a szovjet hadsereget. A tudósító e szavakkal végzi: A Kaukázust fenyegető veszély nagyon súlyosbodott. (MTI).

Légi harcok

Az angol léghaderő szerdára virradóra frissebb erőkkel tervszerűen támadásokat hajtott végre a Rajna west-faljai iparvidék ellen. Néhány városban kisebb károk keletkeztek, egy ellenséges gépet lelőttünk. Könnyű német harc repülőgépek kedden Anglia déli partján katonai célpontokat támadtak és felitálatokat értek el Brighton hadifortosság berendezésében. A légi haderő ezenkívül bombákkal árasztotta el Anglia déli parti kikötőberendezéseit. Augusztus másodikára virradó éjjel a csatornában a német aknaszedő hajók a brit gyors ágyúnaszádok között rövid ütközetre került a sor, amelyben tüzérégi tüzelt megsemmisítettünk egy ellenséges gyorsnaszád, két gyorsnaszádot felgyújtottunk és egyet erősen megrongáltunk. Augusztus 4-ére virradóra német gyorsnaszádok a csatornában előrenyomulva megtorpedóztak 3, összesen ötvenezer tonna tartalommal bíró gőzöt, amelyekből kettő elsüllyedt, a harmadiknak elsüllyedését az erős védelmi tűz következtében nem lehetett biztosan megállapítani. (MTI).

Berlin, augusztus 5. A Német Táv-irati Iroda értesülése szerint a szerdára virradó éjszaka angol bombázók csekély számban berepültek Nyugat-Németország területére föl. A ledobott robbanó és gyújtóbombák némely helységben épületkárokat okozott. Az eddigi jelentések szerint egy ellenséges bombázót lelőttek. Ugyanez idő alatt egy német harci repülőköveték eredményes támadást intézett Nagy-Britannia nyugati részének hadifortosságú kikötő és ipari berendezései ellen. (MTI).

foglalkozik. Azonkívül egyes iparágak a fém, és fa feldolgozását látják el, valamint fogyasztási cikkek termelésének szolgálatába állanak. Közigazgatásilag a vidék két területre oszlik, a krasznodari (Jekaterinodar) közigazgatási területhez csatlakozik. Valamivel nagyobb mint Bajorország, 80 ezer négyzetkilométer és 3 millió lakosa van, keleti rész Ordsonikidza terület, Vorosilovszk fővárosa. Ez a terület, amely kelet felé egészen a Káspi tengerig terjed, 102 ezer négyzetkilométer és 2 millió ember lakja. Vorosilovszk (régbben Stavropol) 60 ezer lakosa van. Főleg, mint vasúti csomópontnak van jelentősége, mert itt találkoznak a Kaukázusból és a Káspi tengertől Rosztovba vezető vasútvonalak, valamint egy fontos szárnynak az oldala, amely a Kuma, a

sege, mert itt találkoznak a Kaukázusból és a Káspi tengertől Rosztovba vezető vasútvonalak, valamint egy fontos szárnynak az oldala, amely a Kuma, a

Manifes folyó vidéknek forgalmat nyújtja le. Vorosilovszkban sok fontos élelmiszer, fém és szővőipari üzem van. (MTI).

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Róma, augusztus 5. (Stefani). Az olasz főhadiszállás 799. számú közleménye: Egyiptomban a szárazföldi arcvonalon semmi említésre méltó esemény nem történt. Egyik nagyobb hajóegységünk légvédelme előtt egy ellenséges repülőgépet, négy másikat a német vadászpilóták lőttek le. Légi kötelekünk bombatámadásokat intéztek az ellenséges arcvonalak mögött fekvő célpontok ellen, főleg a német gépek fejlettek ki élénk tevékenységet Alexandria partvidékén. A tengely bombavetői továbbfolytatták működésüket Maltá szigete felett is. A krími Feodozia vizein egy kisebb olasz torpedónaszádraj vakmerő éjszakai támadást intézett egy szovjet hajóalakkal ellen és elsüllyesztett egy 5500

tonnás „Vörös Krímia” osztlálya tartozó cirkáló. Az ellenség heves ellenállásával szemben valamennyi egységünk sértetlenül tért vissza támaszpontjára. (MTI).

London, aug. 5. Az el-alameini hadszínteren változatlanul nyugalom uralkodik — jelenti az Exchanges Telegraph Kairóból. Auchinleck és Rommel tábornokok egyaránt az utánpótlás kérdését, valamint csapataik újjászervezését szervezik. Mindkét oldalon nagyarányú erősítések érkeztek úgy csapatokban, mint hadianyagban. Az amerikai páncélos csapatokat, amelyek már húzamosabb idő óta Egyiptomban tartózkodnak, gyors kiképzésben részesítették.

„Egyiptomban az események Rommel kezében vannak”

Berlin, aug. 5. Lábhoz tett fegyverrel áll Rommel vezértábornagy páncélos hadserege elalameini hadállásában — ezekkel a szavakkal jellemzi egy tudósító az egyiptomi arcvonal pillanatnyi helyzetét. Az első feladat — írja a tudósító — megtartani helyzetünket, amelyet kivitünk magunknak. Nagyon érthető, hogy a defenzívában és a harc-szűntében a kétségbeesett ellenség bátorsága növekszik. De be kell látni, hogy csak a mi előnyünk, ha egy hirtelen támadás során — mint néhány napja történt — egyesapásra 150 pán-

célost veszítenek anélkül, hogy a tengelycsapatok részéről harcokszivesztés lenne. Keresztül-kasul berepültük a Földközi tenger és a Cattaia mélyföld, a Nilus deltája és az El Alamein közötti területet és felmérhettük az élénk tároló képből az ellenség erejét. Csapatállományaik még tekintélyes számúak, járművek és páncélosok, lövegek állanak szűk térre összesűrítve, egyébként mozdulatlanul fekszik az ellenséges kolosszus. Az események így a defenzíva idején is Rommel kezében vannak. (MTI).

Újabb letartóztatások Egyiptomban

Isztambul, aug. 5. Kairó jelentések szerint a brit hatóságok sok egyiptomi embert tartóztattak le angolellenes érzelmek nyilvánítása miatt. A letartóztatottak között a politikai életben jelentős szerepet játszó személyiségek is vannak.

nak. A letartóztatottakat gyűjtőtáborba szállítják. Az angol hatóságok elhatározták, hogy négy új katonai bíróságot létesítenek, még pedig háromat Kairóban, egyet Asszautban. (MTI).

Német illetékes hely cáfolja a brit rádió állításait a törökországi szállítmányokkal kapcsolatban

Berlin, aug. 5. Illetékes német oldalról közlik: A Wilhelmstrassén propagandaágosnak minősítik a brit rádiókat az az állítását, hogy Németország azért szállít vasúti anyagot Törökországnak, hogy ez az anyag „Törökország megrohanásához” azonnal rendelkezésre álljon. Az esedékes német-török gazdasági tárgyalások — mondják itt — az angolok hírverőit nyilvánvalóan annyira zavarbáhozták, hogy ilyen egészen lehetetlen, hajuknál fogva előráncigált állításokhoz folyamodnak. (MTI).

üléről kiadott közlemény kizárólag annak megállapítására szorítkozik, hogy a miniszterelnök az ülésen beszámolt Törökországnak a hadviselő hatalmakhoz való viszonyáról és ez alkalommal hangsúlyozta, hogy Törökország kapcsolatai kedvezően fejlődnek. Szaradzoglu miniszterelnök továbbá kifejtette a Törökországot érintő egyéb nemzetközi kérdéseket is, majd részletesen ismertette a kormány programját, melyet a csoport tagjai egyhangúan elfogadtak.

Törökország folytatja semlegességi politikáját

Isztambul, aug. 5. A török köztársasági néppárt parlamenti csoportja kedden délután ülést tartott, amelyen Szaradzoglu török miniszterelnök ismertette a kormány programját. Az

Politika körökben Szaradzoglu miniszterelnök fejtegetésével kapcsolatban kijelentették, hogy Törökország minden körülmények között folytatni óhajtja semlegességi politikáját. A miniszterelnök kijelentette, hogy a német-török gazdasági szerződéssel fokozták a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat és növelték a német szállításokat.

Vichy véleménye a második arcvonalról

Vichy, aug. 5. A második arcvonal kérdése az egész francia sajtó érdeklődésének középpontjába került. A második arcvonallal kapcsolatos terveket összefüggésbe hozzák a régóta folyamatban levő angol-sász-degaulleista rádiókampánnyal és a megszállott területen egy év óta folyó rendszeresen megszervezett merényletekkel, valamint az arra irányuló kísérlettel, hogy a francia lakosságot lázadásra bírják. Ennek legutóbbi példája az elmúlt szombaton Párisban történt lövöldözés.

ra, hogy a közvéleményt a sajtó útján felvilágosítsa és figyelmeztesse. A sajtóban máris egész sor ilyen figyelmeztetés jelent meg. A francia kormány előkészíti a lakosságot a második arcvonal létesítésének lehetőségére és ugyanakkor számításba veszi az ezzel kapcsolatban felmerülhető valamennyi lehetőséget. Vichy bizonyos körrei a második arcvonal felállítására irányuló terveket bíróknak és az idegháború egyik fontos tényezőjének tekintik.

Ha az angol támadásra sor kerülne, akkor számítani lehet ennek a propagandának aktívabb válásával. Eppen ezért a vichyi kormány a rendelkezésre álló valamennyi eszközt felhasználja ar-

Vichyben rámutatnak arra, hogy a degaulleista rádió és a kommunista rádió propagandája között, amelyet ezek a második arcvonal kérdésével kapcsolatban kifejtettek, jelentős eltérés áll fenn. Amíg ugyanis a kommunista rádió az azonnali lázadásra uszít, addig a degaulleista rádió arra hívja fel a franciákat, hogy nyugodtan maradjanak mindaddig, amíg a parancsot nem kapják meg a cselekvésre. Vichyben ebből azt a következtetést vonják le, hogy az egész rendszerben bizonyos zavar uralkodik.

— ooooc —
Zágrábban a vaj és cukoradagot augusztusra a közlelmézési hivatal fenjékné egy hónapra 10 deka vajban és 50 deka cukorban állapította meg.

Vígyszínház mozgó

Ma utoljára a legremekebb és legvidámabb zenés magyar film:

Hotel Kikelet

Fősz.: Tökés Anna, Páger, Kabos, Turay Ida, Uray, Palló Imre.

Hungária filmszínház

MA másodsor a nagyszerű francia filmalkotás:

Vágyak

Danielle Darrieux és Charles Vanel főszereplésével.
Előadások: d. u. 5. 7. 9-kor! Híradó!

Ha India szabad volna, nyomban tárgyalásba bocsátkoznák Japánnal

Ha az angolok nem vonulnak ki Indiából, megkezdődik az engedelmességi mozgalom

New Delhi, aug. 5. Az indiai kormány kedden közölte annak a határozati javaslatnak az eredeti szövegét, amelyet Gandhi április 27-én a kongresszus munkabizottsága elé terjesztett elfogadás végett. Gandhi határozati javaslata a többek között azt tartalmazza, hogy az indiai hadsereget azért tartják fenn, hogy Indiát függőségben tartsák. Ezt a hadsereget az indiai lakosság nem tekintheti saját hadseregének. Japánnak semmiféle viszálta nincs Indiával, hanem a brit birodalom ellen harcol. Az indiai hadsereg egységeit nem az indiai nép képviselőinek hozzájárulásával állították fel, hanem kizárólag brit elhatározásból. Ha India szabad volna, első eszelekedete valószínűleg az lenne, hogy tárgyalásba bocsátkoznák Japánnal. A kongresszus azon a véleményen van, hogy ha Indiát a britek elhagyják, az országot önmaguk is meglátják védeni valamennyi külső támadás ellen. A bizottság ezért azon a véleményen van, hogy a briteknek ki kell vonulniuk Indiából. A bizottság azt kívánja továbbá, biztosítsák Japán kormányát, hogy India sem Japán, sem valamely más nemzet iránt nem látna barátságát. India csupán azt kívánja, hogy minden idegen uralom alól felszabaduljon. India szabadságát erőszak nélküli alapon, saját erejével akarja fenntartani. Ezért a bizottság reméli, hogy Japánnak nincsen Indiával szemben ellenséges szándékai. Gandhi állást foglalt a felpereszt föld politikája el-

len és a bizottság azon a véleményen volt, hogy ez a politika káros az indiai érdekekre. A bizottság felszólította a brit kormányt, hogy vonja vissza az Indiában levő idegen légiókat és semmiféle új csapatot ne küldjön oda.

Bern, aug. 5. Az angol rádió bombayi jelentése szerint Gandhi kijelentette az újságírók előtt, hogy indítványából, amely szerint Indiának, mielőtt az angolok eltávoznak onnan, békétárgyalásokba kell bocsátkoznia, semmit sem von vissza és abban semmi olyan nincs, amelyet szűgytelnie kellene. A brit rádió szerint a pándiai kongresszus szerdán megvitatta azt a határozati javaslatot, hogy abban az esetben, ha az angolok nem vonják hajlandók eltávozni Indiából, lehatalmat adnak Gandhinak a polgári engedelmesség mozgalomának megszervezésére. (MTI)

Amszterdam, aug. 5. Az indiai kongresszus végrehajtó bizottsága — mint a brit hírszolgálat jelenti — határozatot fogadott el, amelynek értelmében azt követelik Angliától, hogy a brit hatalom adja vissza India függetlenségét és azzal India abba a helyzetbe kerül, hogy az egyesült nemzetek szövetsége lehessen. (MTI)

Amszterdam, aug. 5. A brit hírszolgálat jelenti Berlinből, hogy Gandhi szerdán a kongresszus végrehajtó bizottsága előtt hosszabb beszédet mondott a gyűlésen, ezután a »hagyjatek el Indiát« határozatról tárgyalnak. (MTI)

Az egyesült nemzetek 40 napon belül elveszthetik a háborút

New York, aug. 5. Az egyesült nemzetek negyven napjuk van, hogy megnyerjék a háborút — mondja a New York Post moszkvai tudósítója. Az Egyesült Államok és Nagybritannia abban a közvetlen veszélyben forognak, hogy elvesztik a háborút, még pedig az elkövetkező negyven napon belül — folytatja az újságíró. A szövetségesek nem verhetik meg Németországot és Japánt, ha Szovjetország nem marad Európában mindvégig szövetségesük. Am Északamerika és Nagybritannia ne mészárolhat a jövőben a hatalmas szovjet hadsereg támogatására, ha saját erőt nem sietnek a Szovjet megsegítésére. Ha az amerikai és a brit főparancsnokság nincs abban a helyzetben, hogy haladéktalanul közbejessen, akkor kilencven százalék az esélye annak, hogy elveszi a háborút a legközelebbi negyven napon belül, mint Németország gal, mind pedig Japánnal szemben. Öt perc híján itt a tizenkettő óra. (MTI)

Washington, aug. 5. A hadtengerészeti minisztérium közölte, hogy június elején ellenséges tengeralattjárók két panamai kereskedelmi hajót támadtak meg. Az életbenmaradtakat egy kelet amerikai kikötőben tették partra. Az egyik közepes nagyságú hajót az Atlanti óceánra süllyesztették el torpedóval, többszáz mérőföldnyire Dél-Amerikától. A másikat, egy vitorlás hajót az

Indiai tengeren ágyúfűzettel pusztították el. Az amerikai tengerészeti minisztérium közli egyúttal, hogy japán tengeralattjáró a múlt hónap 14-én a Csendes-tenger északi részén ágyúval elsüllyesztett egy kisebb amerikai kereskedelmi hajót. Az életbenmaradtakat egy nyugatamerikai kikötőbe szállították. A támadás következtében a legénység 8 tagja életét veszítette, kettő megsebesült, huszonegyet pedig megmentettek. (MTI)

Lisszabon, aug. 5. Az Egyesült Államok és Brazília között kötött valamennyi kereskedelmi egyezmény olyan záradékot tartalmaz, amely mindenképp jobban bizonyítja azokat a nehézségeket, amelyekkel az ellenséges hajózás küzd. Az egyezményekhez fűzött záradék értelmében Brazília kötelezi magát arra, hogy az Egyesült Államok által megvásárolt termékeket mindaddig rakláraiban őrzi, amíg az északamerikai Egyesült Államoknak nem lesz elegendő hajója arra, hogy a megvásárolt cikkeket elszállíthassa. (MTI)

Madrid, aug. 5. (NTI): Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok tengerügyi hivatala közölte, hogy ismét elvesztett négy gőzös. A hajókat tengeralattjárók süllyesztették el. Két hajó északamerikai volt, a másik kettő pedig angol és sorvég nemzetiségű.

Az angol alsóház titkos ülése összefügg Churchill moszkvai útjával

Zürich, aug. 5. (Bud. Tud.) Churchill moszkvai utazásáról szóló hírekkel kapcsolatban a Neue Zürcher Zeitung jelenti Londonból: Az a körülmény, hogy Attlee helyettes miniszterelnök tegnap az alsóházban titkos ülésen nyilatkozatot tett, igazolni látszik azokat a híreket, amelyek szerint Churchill miniszterelnök jelenleg távol van Angliától. A Reuter ügynökség hétfőn Stockholmból jelenti, hogy egy Skandináv hírügynökség Lisszabonból származó híre szerint Churchill a Szovjetunióba utazott, hogy Sztalinnal találkozzék. Ez a kerülő úton közzétett közlemény a brit miniszterelnök útjáról Attlee titkos ülés megtartására irányuló kívánsága által nem lett világosabb, azonban lehetséges, hogy összefüggésben áll vele.

Amszterdam, aug. 5. Mint a brit hírszolgálat jelenti: Sir Stafford Cripps azzal indokolta az angol kormány javaslatát, hogy a parlament tartson nyári szünetet, hogy a miniszterek kimerültek és már nem bírják azt a terhet, amelyet a parlamentben előírt jelenlétek jelent. Szükséges, hogy egy időre megszabaduljanak a parlamenti kötele-

zettségektől és alkalmuk legyen, hogy felváltva szabadsághoz jussanak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a kormány szükség esetén nem hívja össze haladéktalanul a parlamentet. (MTI)

Az angolok elsüllyesztették két svéd hajót

Berlin, aug. 5. Az angolok engedélyt adtak az Uddeholm és Argentinia nevű svéd teherszállító-hajóknak, hogy az Egyesült Államok és Svédország között fenntartsák a hajóforgalmat. Ennek ellenére július hatodikán, mint illetékes német helyről közlik, a norvég partvidék mentén a hajókat az angolok jogellenesen elsüllyesztették.

A svéd gőzösök szabályszerűen érintették a brit ellenőrző állomásokat, mikor az 57 szélességi és a 7 északi hosszúsági fekvésű előzőről az Uddeholm gőzös robbant fel. Néhány perccel később további robbanások hallatszóttak az Argentináról. A legénység mentőeszközökbe szállott és 14 óras evezés után elérték a partvidéket

Rajának élén a legveszedelmesebb feladatokat oldja meg a Kormányzóhelyettes Úr

Rádióriport a keleti hadszíntérről

Szerdán este egyenlőre 10 órakor vitéz nagybányai Horthy István repülőfőhadnagyunk, Magyarország kormányzóhelyettesének hangját hallhatuk a rádióban, aki több hét óta a keleti fronton teljesít szolgálatot. A rádióriportból meglátjuk, hogy a szolnoki vadászpilóták „Valahol Oroszországban” egy zúgó fölgyes mélyén elrejtve tanyáznak. Vitéz nagybányai Horthy István repülőfőhadnagy éppen „bevélel” velt a Dön felett, amikor a rádióriporter a szolnoki vadászok repülőterére érkezett és a Kormányzóhelyettes Úr hazatérését várta a feladat megoldása után. Magyarország kormányzóhelyettese helek óta éli itt a magyar katona háború életét, jobban, rosszban együtt van bajlásaival, akik

rajongó szeretettel és bizalommal veszik körül a „főhadnagy urat”. Rajának élén a legveszedelmesebb feladatokat oldotta meg és alárendeltjei lelkesen beszélnek arról, hogy a Kormányzóhelyettes Úr a háború véres kavargásában is ugyanazzal a bámulatraméltó nyugalommal, fölényes büdással és a magyar katona semmitől vissza nem riadó bátorságával ül gépében. A feljebbvalók és az alárendeltek egyaránt a legmelegebben beszélnek a „főhadnagy úr” bajlári érzéséről. A rádióriporterének kérdésére rövid, katonás válaszokat adott. Meglátjuk, hogy eddig 20 repülésben vett részt, 12 esetben az ellenség felett, összesen 26 és fél órát töltött így a levegőben.

A szinleges iparüzés ellen miniszteri rendelet jelenik meg

Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter a szakértők bevonásával már kidolgozta azt a rendelettervezetet, amely gátat vet az utóbbi időben már szinte túllengő látszatalkalmazásoknak és szinleges iparüzéseknek.

Amennyiben beigazolódnak, hogy szinleges iparüzésről van szó, úgy az ilyen üzletet haladéktalanul becsúzza a hatóság. Az ilyen üzlet árukészletét a rendelet szerint el fogják kobozni és igénybeveszi hatóság az üzlethelyiséget vagy telepeit és azt más igénylőnek adja át. Külön büntetéssel sújtják nemcsak a volt zsidó tulajdonos, de elsősorban azt, aki odaadta magát

szinleges iparüzésre és amint modani szokták „strómanként” szerepel.

A törvényes rendelkezések szigorú betartását egyrészt az iparhatóságok fogják ellenőrizni és ugyancsak hivatalból végzik a felülvizsgálatot és az ellenőrzést a kereskedelmi és iparkamarák.

A napokban jelenik meg a kereskedelemügyi miniszter a szinleges iparüzés ellen irányuló rendelete és a rendelet megjelenésével egyidejűleg a különböző iparhatóságok és közületek is megkapják a végrehajtási utasítást is, amely a rendeletben foglaltak alkalmazását előírja.

Az olaszok megkoszorúzzák a nagyerdei hősi emlékművet

Ünnepélyes keretek között röjják le az olasz ifjak és leányok kegyeletüket a hősi halált halt magyar vitézek emléke előtt. Ma délben csoportosan felvonulnak a nagyerdei 39-es hősi emlékmű elé, koszorút helyeznek el. Az ünnepség 12 órakor folyik le és azon részt vesznek Debrecen társadalmának vezető egyéniségei is.

Irán szerepe a kaukázusi harcokban

Az iráni kormányalakítást, amely iránt kezdettől fogva különös érdeklődés mutatkozott úgy a német sajtóban, mint a politikai körökben, az új miniszterelnök kinevezésével kapcsolatban a Wilhelmstrasse illetékes körői változatlanul éles megjegyzésekkel kísérik. Mint politikai szempontból érdekes dolgot emelik ki, hogy az új miniszterelnököt előzőleg Moszkva irányában tájékoztató magatartása ellenére a brit politika exponensének kell tekinteni. Ezt a beállítottságát nemcsak éles kritikával kísérik, hanem igen magas életkorát is gúnyos hangon teszik szóvá.

Mindeme megjegyzések a Wilhelmstrasse részéről abban a kijelentésben végződnek, hogy az új iráni miniszterelnök teljesen távol áll a jövő kérdéseinek megértésétől és az iráni néptől. Itteni megfigyelő körök részéről ez a különös feltűnést keltő állásfoglalás annál nyomatékosabban jut kifejezésre, mert hozzáfűzik, hogy az új miniszterelnök sem fog tudni olyan irányban eljárni, hogy az iráni népet fel tudja emelni oda, ahol elfogadható helyét abban a nagy népkertben, amelyet a hármask paktum hatalmai Európa és Ázsia népeinek szántak.

Az említett hivatalos körök azonban elutasítanak minden állásfoglalást abban a kérdésben, milyen magatartást tanúsít Németország Irán népeinek a kaukázusi előt bekövetkezett hadihelyzet következtében előállható felkelésével kapcsolatban, amire nézve ilyen nyilatkozat kiadása ebben a pillanatban legalább is korai volna

A délvideki székely telepeket látogatja az iparügyi miniszter

Varga József miniszter a délvideki székely telepeket látogatja. Ma a topolyai járásban lévő telepen tett látogatást, ahol nagy lelkesedéssel fogadták. Innen az Újvidék-környéki telepekre látogatott.

Esti mérkőzésen Szolnok legyőzte Csepelt

Szolnok—Csepel 4:2 (2:1). Szent István kupamérkőzés. Latorca utcai pálya. Húszezer néző. Játékvezető Újváry. Szolnok kezdte a játékot s a közönség nagy ünneplése közben győztesen fejezte be. A közönség a szolnoki győzelem után papírból készített látkyákat gyűjtött és meleg ünneplésben részesítette a szolnoki játékosokat. A mérkőzés végén a tisztelgő sorfal feállításakor a közönség berohant a pályára és a szolnoki játékosokat vállravnétek, úgy viték be őket az öltözőbe. Góllövők voltak: Kolláth (Szolnok) 1:0, Kispéter (1-esből) 2:0, Pintér (Csepel) 2:1. A második féldobben Labore (Szolnok) 3:1, a 18-ik percben. A 34-ik percben Szabadkai (Csepel) 3:2. A 42-ik percben Kispéter újabb 11-esből 4:2-re állította be a végeredményt. (MTI)

Pécsi Bőrgyári FC—Kolozvári AC 5:4 (3:2). Országos ifjúsági bajnoki elődöntő. Játékvezető Varga. A Szolnok—Csepel Szent István kupamérkőzés előtt tartották meg az ifjúsági csapatmérkőzést, mintegy 16.000 főnyi néző előtt. A kolozváriak egyetlen tizenegyesüket sem tudták érvényesíteni. Góllövők: A pécsi csapatból Pécsi, Sárvári, Lugosy, Lendvay és Horváth. A kolozvári csapatból pedig Verhőzi 1, Kovács 3. (MTI)

Madrid, aug. 5. A pénzügyminiszter rendeletet írt alá, amelynek értelmében az általános moratórium, amelyet 1938 augusztusában rendeltek el és 1939 novemberében a gazdasági rend teljes biztosítása érdekében egészítették ki, 1943 január 1-én megszűnik. (MTI)

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Képeslap a Nyári Egyetem szoboszlói kirándulásáról

A legkövetesebb nyári kép: azurkék ég, lángoló napsütés, ezüstös víz, melynek habjai között vidám fürdőzők élvezik az édes semmittevést. A színhely: Szoboszló. Fogalom ez a név nemcsak a sok belföldi, de a külföldiek körében is, akik között most itt vannak a Nyári Egyetem hallgatói is.

Virágsznyeg terül el mindenütt, amerre a szem ellát.

Mellettünk a hatalmas medencék illatos vize, messziről a csónakázók csilámló víztükre esábit.

Nem sok idő van a nézelődésre, mert megszólal a gong, ami a hullám érkezését jelzi.

Egy-ketőre megtelem a hidegvizes medencé, melyet pillanatok alatt gyönyörű kacagás, sikoltás tesz még hangosabbá. Ervényesül az olasz temperamentum, ragyog a sok barnára sült arc. De tetszik a mulatság a többi külföldi vendégnek is. Mint fickándozó aranyhalacska merülnek el és bukkannak fel újra.

— Egészen otthon érzem magam, a hullámzó víz teljesen a tengert utánozza. Szólana egy bolgár leányka is, de egy váratlanul érkezett hullám játékosan csap bele az arcába. Nem baj, igaz, hogy elromlik a frizura, de megéri a mulatság.

Nagy a tó, kellemes a vize s mint az atom, száll rajta a csónak. A part közelében azonban egy evezősujonc vonja magára a figyelmet. Szőkehajú német kislány, aki sehogy sem tudja egyszerre kiemelni a vízből a rakoncátlan evezőket. Rövid vezényszavak, jóindulatú utasítások kísérik útján. Csak kitérés: gyakorlat teszi a mestert!

Szédítő érzés és olyan jó. Kipróbálják ezt is a kirándulók.

Ezalatt megtelem a vendéglő is. Sós-perec és sör: van-e, ami jobban esnek a vérpezsdítő fürdő után?

De ugyancsak vonzza a társaságot a kiválóított Gambirinsből átsűrűdő cigány- és tánczene is. Már ott is vagyunk. Szomorúan sűr a magyar nótá, címerengnek a szemek. Megérzik az idegen szívek is a dalban rejlő édes látnivalót és ebben az érzésben testvérekké válnak. De azzá teszi őket a patlogó tánczene is.

Pütyöl a vonat, indulni kell. Csenedesebb lesz Szoboszló, de sokáig nem fogja elfelejteni a 120 jókedvű debreceni kirándulót.

Nem volt költözködés augusztusban

Valamikor híres nap volt Debrecenben is az augusztus elseje. Egész sor hajószállítókoszi szelte keresztül-kasul a várost. Szinte protekció kellett hozzá, hogy kit költöztessenek előbb a szállító vállalatok.

Az idei augusztus elseje, a költözködések nagy napja úgyszólván csendes mozdulatlanságban telt el. Alig akadt egy-két egylovás koszi, amely egyszerű bútorokat vitt egyik helyről a másikra.

A lakások költött forgalma idézte elő a változást. Ha szórványosan előfordul, hogy nagyobb bútorszállítást kell végezni, egészen bizonyos, hogy nem helybeli lakáscseréről van szó, hanem tisztviselői áthelyezéséről.

Persze kereslet van lakásokban, de mivel a termelés tempója most átmenetileg lassabb, ezért az igények kielégítése is egy kis késedelmet szenved és több türelmet igényel. Keveset segít majd a lakásszükségben a két városi beruházás is, amely nemsokára elkészül.

Debrecenből is felkeresik a püspöklellei halottlító asszonyt

Mssze földön híre van egy püspöklellei asszonynak: Fehér Jánosné, Bödő Rozálynak. Fehérné naponta igen sokan keresték fel az Alföld községeiből, de Debrecenből is.

Egyik látogatójával elbeszélgetett: — Azok jönnek hozzám — mondja kérdésünkre, — akik hírt akarnak kapni elhalt hozzátartozóikról.

Megkérjük, hogy jósoljon nekünk. — Nem tehetem — feleli — ahhoz nem értek. Én csak a halottakkal tudok beszélni.

Felelőtlenül egyik halottunk nevét s Bödő Rozál nyomban hozzáfog a halottidézéshez.

Imádságra kulesolt kezét térdei közé szorítja. Testén göresös rángatózás vonul végig. Arca átszellemül, eltorzul s beszéde kísérteties lesz, amint tudunkra adja a szellem üzenetét. Hosszú az üzenet s míg a távollak szavait tolmácsolja, nem szűnik meg kísérteties önkívülete. Szeme elfehéredve magába tekint.

Hosszabb szünet után terelődik a beszélgetés a természetes mederbe. Olyan most, mintha mély álomból költötték volna fel.

Elmondotta, hogy 1917-ben első férjével Földeákon lakott. Az udvaron beszélgetett az urával, amikor egyszerre vakító fényesség lepte el az udvart. Közben hangokat hallottunk. — Ti az én gyermekeim vagytok. Elárulom, hogy János egy éven belül az én országomba kerül. Rózáit pedig 35 éves korára eszo-

dálatos ajándékkal lepem meg.

— Férjem pontosan egy év múlva el is esett a szerb harcúterén. Azután még többször láttam a »fényét« a Hang mindig csak annyit mondott: »Olyan leszel, mint a csépai ember«.

— Elértem a harmincöt éves koromat is. Nagy betegség fogott el akkor. Alló hétig mozdulatlanul feküdtem ágyamban. Akkor mintha elválták volna. Meglátogattam édesanyámat s így beszéltem: »Édesanyám, látom édesapámat. Tizenketten vannak együtt. Tizenegy testvérem is vele van«. Teccik tudni, tizenhatan voltunk testvérek... Édesanyám azután elmesélte a szomszédasszonynak a velem történt esodát s annak is megtudtam mondani, hogy halott a férje, akit visszavár. Azóta egyre többen keresnek fel.

— A legtöbben azt szeretnék megtudni, hogy valóban meghalt-e az, aki a mult világháború óta nem jelentkezett. A mult világháborútól sokan várják, hogy az elveszett apa, a holtánnyilvánítt hozzátartozó visszatérjen.

Pénzt akarunk kezébe nyomni, nem fogadja el.

— Nem pénzért mondtam én ezt el, kérem... Az »intervjú« így fejezi be:

— Sokat tessék imádkozni. Az előkért is, meg a holtakért is. A halottaknak ez olyan jól esik... Én is mindennap imádkozom és kérem az Istent, hogy váltson meg a földi kínoktól, mert oda vágyom a többiek közé, akikkel én gyakran beszélgetek.

A századik bevetés

Egy magyar közelfelderítész század komoly és vidám kalandjai. —

(Honvéd haditudósító század. Dr. Pados Pál karp. tizedes.)

Ami az alábbiak komoly részét illeti, annyit előre kell bocsájtanom, hogy az idej szovjet hadjárathban a magyar légi-erő legtevékenyebb része a közelfelderítők voltak.

Mióta a hadműveletek megindultak, nap-nap után jártak az arcvonal feletti légtérrel, úgy a mi oldalunkon, mint az ellenség fölött. Sokszor egész csapat-tesztjeinkről csak annyit tudunk, amennyit a felderítők jelentettek. Mert a timi áttörés után valóban villámsebességgel nyomultak előre a szövetséges erők, a távbeszélők nem tudták olyan sebesen lefektetni a vezetékeket, amikor meg eső zúgott végig a vidéken, a motorke-rekpatros jelentők is elakadtak. Így aztán majdnem egyedül összeköttetést a közelfelderítők tartottak a parancsnok-ságok és a csapatok között.

Nem esoda aztán, hogy a század egyre-másra kapta a bevetéseket.

Van egy közmondás, hogy evés közben jön meg az étvágy... Hát a felderítőknel mindenki »rekordot« akart, mindenki vezetni szeretett volna a bevetési listán.

Különösen egyik százados bajtársunk. Nevezük Z. E.-nek.

Eddig még minden rendben lett volna. Dícsérendő a törekvés, különösen kint a harcúterén. Ebben nem is lett volna hiba. Törekedett itt mindenki.

De...

És most aztán rátérhetünk az eset humorosabb oldalára. Történt ugyanis, hogy a század egyik raját előretelepítették, közvetlen az arcvonal mögé. Persze itt volt olyan nap, hogy tiszser is felszálltak a gépek és bizony egyre több bevetést sikerült a raj hajózóinak »kifogniokz«.

Mikorra a rajt újra bevonták a repülőtérre, akadt közülük olyan gépvezető és megfigyelő, akinek tíz bevetése is volt. No, több sem kellett Z. E.-nek. Hogyisne! Vannak »tíz bevetésesek« is, neki csak nyolc legyen? Azt már nem... És ettől kezdve nem tudott egyetlen parancs sem érkezni bevetésre, hogy ne jelentkezett volna.

A századparancsnok bosszúságára. Mert a századparancsnoknak igazságosnak kell lennie. Nem szabad elfelejtenie, hogy másoknak is juttasson feladatot. Főképp, mikor mindenki igényt tart rá. És aztán ő sem maradhat ki a »finisból«. Nem igaz?...

Z. E. százados, aki úgy szeretett volna »csúcseredményt« elérni, egyébként a század kedvence. Mert ő ügyel fel — »úgy mellékesen« — a konyhára. És mivel szerfölött jó a koszt, mindenki szereti.

A század közeledett a századik bevetéshez.

Felcsendes mondanom, hogy mindenki arra gondolt, úgy nagy titokban, hátha ő lesz a szerencés...

Legnagyobb gondban maga a századparancsnok volt, mert akárkit enged is el, csak »baj« lesz belőle. Akik nem mehetnek, megneheztelnek. Valószínű, titokban az ő foga is fájt erre a szép bevetésre. De, amikor már a legjobban főtt a feje, ügyes mentőgondolat jutott az eszébe:

— Küldjük el Z. E.-t, de úgy, hogy ne legyen benne öröme...

Hamar megbeszélést hívott össze, persze a »konyhafőnök« kivételével és ott elmondta, mi a terve. Hogy ki menjen ki a századik bevetésre és hogy mi legyen a dícsőség »ára«? Az elgondolás általános tetszésre talált. Számos indítvány és hozzászólás után kimondották, hogy »aki a századik bevetésre elmegy, köteles az élelmiszercsomagját, kekszét, csokoládéját kiosztani a gépe szerelőinek. Fizet azonkívül egy üvegharackot is nekik. A győztest régi katonaszokások szerint vadászavatók módjára bajlári szeretettel megverik.« Sőt még azt is kimondta a gyűlés, hogy ez a határozat »megfellebbezhetetlen«.

Elérkezett a várva várt századik bevetés.

Természetesen Z. E. jelentkezett:

— Mégis csak fáj, hogy vannak már olyan bajtársak, akiknek tíz bevetésük van és énnekem csak kilenc. Kérem, hogy én mehessek.

— Helyes, — volt a felelet, — rendben van...

Ha egy kicsit meggondolta volna a dolgot, fel kellett volna, hogy tűnjön: miért a nagy engedékenység.

De nem gondolt erre, ment boldogan.

És vissza is jött szerencsésen.

Kint a repülőtérén azonban megsejthelett valamit. Mert vártuk, vártuk, de sokáig nem jött. Pedig már mindennel készen voltak. Középre helyezték el a »derest«, egy vászonszékkel. A »bíró« hozta már a lepecsételt levelet. Benne volt a bajtársak »ítélete«. Azt magának az elítéltnak kell felolvasnia.

Mivel nem győztük várni, végül is

autó ment Z. E.-ért.

— Eljen, eljen — harsogott a sátor-tábor, — eljen a századik bevetés »győztese«!

Síri csend lett. Kezébe nyomták a levelet. Z. E. felolvasta. Megvakarta a fejét: — Hejnye, csak a barack ne lenne benne...

Ebben a pillanatban lefogták, a székre fektették és aki érte, ütötte. De inkább azoknak a marka érezte a csapást, akik ütötték, mint ő.

Egyszerre elkiáltja magát valaki: — Vissza az egész, kitömté magát... És már húzták is ki a nadrágból a pilótamellényt.

De minden tekintet megenyhült. Benne volt a barack.

Nyári Egyetem

MAI MŰSOR:

10—11-ig dr. Viski Károly egyetemi m. tanár: »Népi díszítő művészetünk magyarsága és európaisága« címmel tart előadást, utána 11—12-ig Tagliani Carlo olasz egyetemi tanár: »A magyar református zoltárok és énekeskönyvek hatása a régi román irodalomra« címen tart előadást.

Gróf Csáky Mihály előadása

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg tegnap előadását gróf Csáky Mihály, a Szlovákiai Magyar Közművelődési Egyesület elnöke. Jól ismeri a magyar és a kisebbségi kultúrát, amint erről »A magyar kultúra északi határa« címmel elhangzott előadásában bizonysgot tett.

A magyarság a német, a bizánci és a szláv eszmék terjedési irányában fekszik, a magyarság mégsem vesztette el egyéniségét, nem szívta magába ezeket, hanem sajátos magyar kultúrát teremtett.

A magyar szellemiség kifejezése más nyelven is lehetséges, hiszen századokon át latin volt a kifejező nyelv, a magyar nyelv mégsem szenvedett csorbát. Ezért érthető, hogy a más nyelvek is részesei lehetnek a magyar kultúrának. A magyar kultúrkör északon a Kárpátokig terjed, ezért fontos ma a magyarságnak, hogy kultúrájáért dolgozzék a határon belül és kint, mert a kultúra olyan erő, ami nem nélkülözhető, egységbe tudja forrasztani a magyarságot saját kultúrkörében.

— Flachbarth Ernő dr. egyetemi professzor tartott tegnap a nemzetközi kisebbségi jog legújabb fejlődéséről előadást a Nyári Egyetemen. A nemzetiségi kérdés nemzetközi szabályozására vonatkozó kétoldali kisebbségi szerződésekről és a nemzetiségi kivándorlásokról beszélt. A nemzetiségi kivándorlási kérdésekben Németország új utat mutat: a kötelező lakosságcsere megoldással.

— Hankiss János dr. »A magyar kultúra és a nemzetiségek kultúrái« címmel tartott előadást. A kultúra fogalmát az irodalomra szűkítve tárgyalta.

A debreceni fagyaltárak változatlanok maradnak

Közöltük azt a rendeletet, mely hivatalosan megállapította a fagyaltárak árát. Ertesülésünk szerint a debreceni cukrászdáknak nem kell megváltoztatniuk a fagyaltár árát, mivel itt az a helyzet, hogy az adagok nagyobbak voltak eddig is, mint pld Budapestén, ahol volt ennél jóval kisebb adag fagyalt is tölcsérben és ennek ára lett most a fővárosban 14 fillér.

A debreceni cukrászok általában nagyobb töltésradagot szolgáltatnak ki. Kisebbségben most nem is tudnának beszerezni, már csak emiatt sem változtathatják meg az árakat. Az itt szokásban volt és megmaradó nagyobb fagyalt adagok ára tehát marad az, ami eddig volt.

Buenos-Aires, augusztus 5. Mercédes város mellett lezuhant egy katonai repülőgép. Két ember meghalt. (MTI.)

Schweitzer István vezér- ezredes, hadsereparancsnok felmentése

Magus kormányzó kitüntetésben részesült a távozó vezérezredes.

A Kormányzó Ur Öfömlétságra, Schweitzer István m. kir. vezérezredesnek, hadsereparancsnoki minőségben teljesített kimagaslóan eredményes és rendkívül értékes szolgálatáért a magyar érdemrend nagykeresztjét adományozta, az alábbi legfelsőbb kézirat kiadásával:

Kedves Schweitzer vezérezredes! Sajnálattal értesültem, hogy megrongált egészségi állapotára való tekintettel hadsereparancsnoki állása alól felmentését kérte. Amikor kérelmének helyt adok és a hadsereparancsnoki szolgálati állása alól felmentem, köszönettel emlékezem meg kimagasló érdemeiről, amelyeket békében és háborúban szerzett. Kimagaslóan eredményes és rendkívül értékes szolgálatának elismerésül Önnek a magyar érdemrend nagykeresztjét adományozom.

Kelt Budapesten, 1942 év július havának 23-ik napján. **Horthy sk.**

Angol gyártmányú robbanó léggömböt fogtak Baranyában

Július utolsó napjaiban a baranyai megyei Majs községben a határban dolgozó egy angol gyártmányú robbanó léggömböt fedeztek fel. A léggömböt még idejében kikötötték, úgyhogy a robbanás után nem okozott semmi kárt. Ezzel kapcsolatban ismételt felhívták a figyelmet arra, hogyha valaki ilyen léggömböt lát, azonnal jelentse a legközelebbi csendőrvagy rendőrhatalomnak. A léggömbhöz nyulni tilos.

Halálraégett egy gyermek

Gál Julia hét éves kisbányát, nagyháti lakost súlyos I. II. és III. fokú égési sebekkel eszméletlen állapotban szállították be a debreceni bűrgyógyászati klinikára, ahol anélkül, hogy magához térni volna, tegnap meghalt. A nyomozás megállapította, hogy a kisbány ruhája a tüzhelyről kipattanó szikrától gyulladt meg és mire a lángoló ruhadarabokat le tudták lépni a kétségbeesetten szaladgáló gyermekről, már halálos égési sérüléseket szenvedett.

A legújabb műrost érzéketlen a víz, a sav és lúg iránt

A nyersanyaghiány következtében a vegyszerek a műrost gyártására adták fejüket és egyik találmány a másik után kerül megvalósításra. A tömegesen gyártott műrostanyagokat jól ismeri a közönség. Tartós anyagok, erősek, de a vizet nem nagyon bírják és ezért nem szeretik.

A műrostkutatás terén régebben is értek el eredményeket. Az első eredményt 1884-ben közölték, amikor felhívták a műró-eljárásról készült művelményt. Felfedezték 1893-ban a vörösréz és Viskosa műselymet. A világháború után kezdtek meg nagyipari gyártását Vistra néven a műselyemiparban, mely már a lehetőséghez képest göndör szálfakból állt. A műselyem gyártása igen nagyot fejlődött és ma már a természetes anyagot póálja — teljesen.

Bemutattak egy új műrostot az 1939-es német birodalmi vásáron. Ez a műrost szénből és mészből készül. A szintetikus úton előállított új műrosttal bebizonyították, hogy ásványi anyagból is lehet szövőanyagot gyártani. Az új műrost a Pe Ce technikai eljárásoknál igen előnyösen használható, mert teljesen érzéketlen a savakkal, lúgokkal és nedvességgel szemben. Úgy száraz, mint nedves állapotában teljesen megtartja ellenálló képességét és érzéketlen a rohadás, korhadással szemben. Nehezen ég, rugalmas, meleg, villamosságot izoláló hatása nagyobb mint a nyersanyagoké.

A vegyi gyárakban készítenek műrostokat polyamid és polyrethan néven. Ezek a műrostok ruházati cikkek gyártására használhatók fel. Erős és tartós ruházati cikkek gyártására nagyon alkalmasak. Tartósabb mint a pamutfonal.

Móricz Zsigmond csodálatos tapasztalatai egy szeánszon, melyen ostobaságok is történtek

Magától megszólalt a gitár és arrébb eszűzött, anélkül, hogy bárki is érintette volna

Móricz Zsigmond nagy riportokat írt a spirítiszlákról. Egész sereg érdekes élménye volt és ezekről számol be. A médium egy egészen egyszerű 53 éves sváb nő, akinek összesen másfél elemi iskolája van, egészen műveletlen. A szellemek azonban történelemről, zenéről, irodalomról beszélnek általa. Sőt van olyan szellem, aki a szobában elhelyezett gitáron játszik, pedig ez a nő egyáltalában nem ért a zenéhez. Mégis a szellemek a legközelebbi harmóniát játszik s a legkomplicáltabb énekszámot is a legközelebbiben kísérik.

Másik esetben egy távirászt vett részt az ülésen és a meghalt felesége szellemével óhajtott beszélni. Mivel az asztal is távirászt volt, Morse-jellekkel beszélgettek, persze a médiumnak fogalma sincs a Morse-jellekről. Túl sem tud a médium és volt rá eset, hogy tökéletes tót nyelven beszélt a szellem-anya a jelenlevő leányával.

Máskor orosz katona szelleme jött s tanácsot kért a pópától, aki folyton kijavította a katona rossz egyházi kifejezéseit. A médium egy szót sem tud oroszul.

Különösen kiemelkedő esemény volt, amikor egy siketnéma ember szelleme jelent meg és az ülésen résztvevő siketnéma intézeti igazgató a jelbeszéd jeleivel hosszasan elbeszélgetett vele, a médium mozdulatai annyira jellegzetesek voltak, hogy az igazgató felkiáltott: »Ez Kállai Pista!»

Megtörtént egy ülés után, amikor a tagok vacsoránál ültek s az egyik ven-

dég poharával koccintott, abban a pillanatban eltűnt a pohárból a bor. Ez az eset teljes villanyfényét tüntette fel.

Móricz Zsigmond elment egy hipnotizőrész is, — meghívták — és ott is csodálatra méltó dolgokat látott.

Első cikkét — amely a Kelet Népeben jelent meg, — így fejezte be: »... tessék minden pénzt rászánni, hogy ezeket a valóságos tényeket, képességeket, lehetőségeket a tudomány mai legmagasabb kritériumai szerint vegyék vizsgálat alá.

A második cikkében leírja annak az ülésnek a lefolyását, melyen résztvevő ahol Irizl Mária, a leghíresebb magyar médium szerepelt. Heten vannak jelen. Imádkoznak, majd énekelni kezdenek, egyszer csak az asztal alatt elhelyezett gitár megszólal és kíséri az éneket. Ugyanakkor jobbról valami megrugja a jobb térdemet, — írja Móricz Zsigmond. — Ez a jelenség ismétlődik, kétháromszor a jobb térde alatt, majd símogatóst érez. Közben jelzik, hogy apja és anyja szellemei itt vannak. Személyleírását is ad róla egy másik szellem, de még véletlenül sem egyezik semmi.

Egész sereg ostobaság játszódik le szemel előtt és füle hallatára a szeánszon, melyekről gúnyos hangon ír. Csak egyet nem ért, ki szorongatta a térde alatt a lábát, kinek az akarata volt ez és nem érti a gitárt, mely magától szólt, először az asztal alatt, aztán anélkül, hogy emberi kéz hozzányúlt volna, a gitár a muzsika alatt vagy félméternyire arrébb eszűzött

Ezekre egyelőre nincs felelet.

Az almalopáson ért tolvaj életveszélyes fenyegetése

Kiss Antal debreceni Oiajűtő 10. szám alatti lakos a múlt hónapban bemászott Korom Lajos kertjébe és ott almát szedett. A tulajdonos tetten érte, mire a tolvaj életveszélyes fenyegetésekkel támadt rá. Korom átadta Kiss Antal a rendőrségnek és a debreceni törvényszék most vonta felelősségre ezért, valamint egy korábban elkövetett magánlelkésért. Dr. Schéda László kir. ügyész vádbeszéde után dr. Sebestyén György tanácselnök négyhónapi elzárásra ítélte Kiss Antalt. Az ítélet jogerős.

A Nemzetközi Vásár vidéki látogatóinak kenyér-, liszt- és zsírelátása Budapesten

A jövő hét szerdáján, pontosabban augusztus 12-ének 0. órájával életbe lép a Budapesti Nemzetközi Vásár felárú utazási kedvezménye. Ezzel egyidőben felvetődik az a kérdés, mi módon jut a Vásár látogatóira utazó közönség a Budapesten érvényes különböző élelmiszerjegyekhez, illetve váltójegyekhez.

A vidéken bárhol kiadott állami kenyér-váltójegyek éppúgy, mint az állami liszt- és zsírváltójegyek Budapesten minden vendéglátóüzemben és így természetesen a Vásár étkezési üzemeiben is érvényesek. A vidéki kenyér- és lisztjegyeket a közönség kényelmére kivételesen a Vásár területén is át lehet váltani váltójegyekre, még pedig a Bp. Szfv. Élelmiszerjegy-Központ vásári ki-
rendeltségénél.

Önellátók, akik tehát vidéken élelmiszerjegyet nem kapnak, a szokásos módon gondoskodhatnak magukról, vagy természetben hozzák el ezeket az élelmiszereket a Vásárra, ahol a fővárosi Községi Élelmiszerárúszó Üzem ki-
rendeltsége (illetve vásári beváltóhelyei) a kifogástalan minőségű lisztet és zsírt nagykereskedői napi áron váltja be, az átvett élelmiszerről pedig igazolványt állít ki. Úgy a vidékről hozott, mint a Községi Élelmiszerárúszó Üzem által kiállított igazolvány a budapesti Élelmiszerjegy-Központ vásári ki-
rendeltségénél nyújtandó be, ahol az utas a megfelelő mennyiségű élelmiszerjegy — illetve váltójegy — szelvényt átvetheti. Ezek a váltójegyek Budapesten az összes vendéglátóüzemekben, a Vásár területén pedig bármely élelmiszerárúsnál is érvényesek lesznek. Fontos tudnivaló még, hogy Budapest vendéglátó üzemeiben cukorjegyet sehol sem kérnek.

Békák és halak

sokasága vált hajléktalanná a bekövetkezett száraz időben. Alig lehetett lelébni az ember, mindjárt békára hágott, még a városvegi járdákon is. Halat kosarakkal, sőt kézzel is foghatunk. Ahol nagy vizek terültek el két éven keresztül, most a kiapadt föld színe repedezik. Olyan kamálison, amelyen keresztül jutni hajos volt, most víztelen mederré vált. Milyen nagy változás elég hamar! Milyen idő lesz ezután, azt nem tudhatjuk, de el nem bízhatunk.

A gépelés és tengerülérés közötti időt ki kell használni a vízvezető árkok kifizetésével. Ez a legalkalmasabb idő rá, amikor sem a víztömeg, sem a téli fagy nem akadályozza a munkát. Mindenkinek legyen kötelessége rendbehozni földjét és háza tájékat, mivel minden termő barázdára és kerekre szükség van. Azt hiszem elég figyelmeztelést kaptunk a múlt években a védekezésre az előrelátó gondoskodásból. Azok az intézkedések, melyek országos vonatkozásúak, kell, hogy a legkésebb tanyaházig elérjenek, mert a magyar föld termőereje és gazdagsága ma nem a mellvizek és elbizakodott embereké, hanem a családé, mindenkié! Így aratás után az nyujt-
hat igaz meglepetést a gazda számára, ha leküszölte előt is emond-
hatja: segítettem, mert is'en is meg-
segített.

Munkára fel, mert az élet ezt követeli! A magyar sors mindig nehéz volt, de nem csupán magunkért, hanem másokért. Szabadságunk védelmében mindig volt időnk a kenyér megszerzésére is. Tudunk szántani, fát ültetni, árkot hányni, házat építeni. A nehéz idők közt sokszor jobban és többet, mint amikor a pihenésre volt időnk. E nehéz idők megismétlődtek, ezért építünk s kell, hogy a vizeket levezessük és okosan felhasználjuk. Az öntözés szükségében benne van a csatornarendszer megvalósítása. Az apróbb árkok pedig mint hajszálerek szolgálják két kezünk munkája után a nagy jóvendőt.

Békák hada, nyüzsgő halak ezrei elpusztulnak, nem sajnálhatjuk mulatókat, biztosan betűhőtték rendelkezésüket a nagy vizek idején. En ugyan azt hallottam, ha sok a hal, nagy a

szegénység. A gondviselés bőles útját, hiszem, elvezetnek a megértő munkára nemzetünkért. (8)

Felemelték a petróleum adagot

Ertesíti a közlekedési igazgatóság a város érdekelteket lakosságát, hogy a petróleumutalványok 49. és 50-ik számú szelvényeire az 1942. évi augusztus 16-án — a július havi 7 deciliterrel szemben — összesen 1,50 liter (egy liter és öt deciliter) petróleum vásárolható a petróleum árusításával megbízott kiskereskedőknél a napi fogyasztói árban. A petróleumutalványok 49. számú szelvényeire 1 liter (egy liter), az 50. számú szelvényre 5 (öt) deciliter petróleum szelvényre 1 liter (egy liter) szelvényre csak a folyó évi augusztus hó 31-ig váltható be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petróleumkiskereskedőnél lehet vásárolni.

Villamos elé vetette magát a Kálvin-téren egy életunt fiatalember

A villamoskocsivezető ébersége egy emberélet mentelt meg tegnap reggel a Péterfia-utca és Kálvin-tér sarkán. Bodor Albert 29 éves Vendég-
utca 20. szám alatti lakos a gyolgyáróról hirtelen a sínekre ugorva a villamos elé vetette magát. Szerencsére a kocsivezető nyomban fékezett és a villamos még közvetlen az életunt férfi előtt megállt, így annak semmi baja nem történt. Bodor elmondta, hogy a közelmúltban halt meg egy kedves hozzátartozója és ez keserítette el annyira, hogy öngyilkos akart lenni. Bevitték a rendőrség életvédelmi osztályára, ahol miután ígéretet tett, hogy lemond öngyilkossági szándékáról, engedték.

Megmérgezte magát, azután meggondolta a dolgot

Flester Lajos MÁV vonattájékozt. Lázár utca 27. szám alatti lakos öngyilkossági szándékából 40 drb aspirin-tablettát vett be. Később meggondolta a dolgot, feltámadt életösztöne és gyolgy bement a klinikára, ahol elmondta, hogy hirtelen elkeseredésében véget akart vetni életének, de most már kéri, hogy mentse meg. A klinikán kezelést alá vették. Állapota nem súlyos.

Súlyos baleset a cséplőgépnél

A Fál-dűlő egyik tanügyi eséplés közben súlyos baleset érte Szigeti István 57 éves géplakatos, Bűszörményi-
út 29. szám alatti lakost, akinek a gép fogaskereke elkapta és a levegőben többször megforgatta írtózatot erővel földhöz vágott.

Szakadás a szerb emigránsok között

Szofia, aug. 5. A szófiai Utro azt a hírt közli: Belgrádból, hogy a szerb emigránsok között szakadás állott be. A miniszterelnök, Nedics tábornok, egy parasztküldöttség fogadásakor kijelentette, hogy a szerb emigráns kormány Londonban három részre szakadt. Az egyik rész Londonban van, a másik Amerikába költözött, a harmadik pedig Kairóban telepedett le. A kairói emigráns csoport értesítette őt, hogy helyesli politikáját és kérte, hogy visszatérhessen Szerbiába. Az egyiptomi helyzet azonban nem teszi lehetővé, hogy ez a csoport visszatérjen hazájába. (MTI).

Kubában az Egyesült Államok nagy katonai rakétákat létesítenek. hadianyagot, élelmiszert győgszert helyeznek el.

HIREK

„DEBRECZEN“

szerekesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérenház). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P., negyedévenként 8 70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata augusztus 1-én reggel 8-tól, aug. 8-án reggel 8 óráig: „Mégváltó” Piac u. 18., telefon: 14-69. — „Muraközy” Piac u. 72. telefon: 37-33. — „Boesky” Cegléd u. 22., telefon: 29-14. — „Csokonay” Mester u. 43., telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem” Csapókert, Jánossy u.

Ha újra eljön a tél

nem találhat készületlenül, főleg felkészületlenül bennünket. A hadsereg utóképessége nagyon függ az időjárástól, különösen ott, ahol az időjárás egészen más, mint például miunk. Erre már jó példát adott a magyar hadsereg néhány seregtáborban az elmúlt tél ideje alatt, amikor a távoli Oroszország egyes területein nemcsak rendelt tartózkodni, de komoly partizán harcokban künt. A tél az elmúlt évben jóval szigorúbb volt a szokottnál illően is, de ott azután igazán szibériai tél dühöngött. Hát a szerencse a jó felszerelésnek, még sem akadott komoly veszedelmek és a tél harcok alatt nem volt panasz arra, hogy éppen a hideg miatt kárhözvált az idő tellességre honvédeinket...

Ha jön a reánk szakadó új tél, már jönni fog, a magyar társadalom ismét, sőt fokozott mértékben tudja kötelességet a hazával és honvédeinkkel szemben. A meleg ruházat társadalmi gond is, mi megis valljuk, hogy éppen ez a társadalom fog elsősorban a honvédek segítségére sietni éppen azért, mert a társadalom nem más, mint polgári tulajdonosok, akiket már elhívott a szent kötelesség, azokkal szemben fokozott mértékben jönni a társadalom kötelessége is.

Bármi történjen, mi tudjuk, hogy ez a háborút csak áldozatokkal, igen komoly és odaadó áldozatokkal lehet megnyerni. Ha vér kell, adjuk a vért, ha ruha kell, akkor adjuk a ruhát, mert meggyünk, a mi véreinknek adjuk. A német társadalom nagy és erős példát adott az elmúlt tél folyamán abból az áldozatkészségből, mely szinte páratlan. Mi azonban büszkén valljuk, hogy a mi áldozatkészségünk is méltán tett jó vicset, mert mi is megteltük mindazt, amit a hazánk kért, sőt ezen túl öntevékenyen, saját jószándékunkból adtuk azt, amit a szívünk diktált. És most már megmondhatjuk, hogy a tél beállta előtt, ha úgy hozza sorsunk és végzetünk, mi valahányan ott leszünk áldozatkészségben, téli meleg ruházatkészletben honvédeink segítségére.

— Dr Varga József ipariügyi miniszter szerdán vitéz Bonczos Miklós államtitkár kormánybiztos kíséretében Bács megyébe érkezett és több bácsmegyei székely telepre látogatott el.

— Hivatalos jelentés szerint a haditengerészet és a partvédelem 1941 december hó 1-től július 25-ig 3541 hajót, 924 sebesültet és 7877 eltűntet veszített. (MTL)

— Tízezeren zarandokoltak a Bácskánál Szegedre, a Boldogasszony búcsúra. A Szegedre érkezett hívek az éjszakát a templom körül a szabad ég alatt töltötték. Hajnali félhárom órakor kezdtek meg a gyóntatást.

— Az afrikai haterre mindkét oldalon nagyarányú erősítések érkeztek csapatokban és hadianyagokban. Rommel vezértábornagy és Auchinleck tábornok az utánpótlást és csapatok átcsoportosítását tervezik.

Halálosvégű verekedés tettesét fogták el Debreczenben

Budapesten pár nappal ezelőtt meghalt Fritz József részöntő, akit a mentők szállítottak be a kórházba. Halála előtt ezeket a szavakat utaltotta: Egy sötét utcában megverték. A nyomozás során kiderült, hogy Fritz pénzt vett fel egy Imrik József nevű sertésszállító munkástól azzal, hogy 30 kiló réz-

gálicot hoz érte. Az áru azonban nem akart megérkezni és Imrik József testvérével, Imrik Jánossal, valamint a Debreczenben most elfogott Vámosi Péterrel együtt megverték Fritzt és pénztárcáját elszedték. A rendőrség folytatja a nyomozást a halálosvégű verekedés ügyében.

— **Térzene a Déri-téren.** Kedvező idő esetén, ma, csütörtökön délután 7-től 8 óráig a mg. kir. „Boesky István” 11. hajlékzrede fúvószenekara Jakó Dezso hadtestkarmester vezényletével a Déri-téren térzenét tart a következő műsorral: 1. Rossini: „Tolvaj szarka”, operanyitány. 2. Liszt: 1. magyar rapszódia. 3. Wagner: Bevo-nulási induló a Tannhäuser című operából. 4. Az eredeti Rákóczi-nóta. (Tárogatószó). 5. Brahms: 1. magyar lánca. 6. Strauss: „Déli rózsák”, keringő. 7. Herms Niel: Engelländlied. 8. Zalato: Montebello marcia. 9. Strizcl: JVV. nonvédkerületi induló.

— **Felhívja a városi adóhivatal** az adózó közönséget, hogy az 1942 évi harmadik negyedre esedékes együttesen kezelt közadó tartozását, 1942 évi aug. hó 17-ig fizesse be. A befizetés napontként a hivatalos órák alatt a városi adópenztárnál, vagy pedig a 31.713 és a 87.958 sz. postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A befizetést elmulasztók erre a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

— **A kalenai hatóságok elrendelték,** hogy augusztus 20-tól kezdve elsőfőtől, sőt az Egyesült Államok esendes-óceáni partvidékét. (MTL)

— **Szerdán délelőtt avatták fel** Miskolcon bensőséges ünnepség keretében Csengeri Gusztáv költő, író és tudós mellszobrát szülőhelyének 100. évfordulója alkalmából. A Petőfi Társaságot az ünnepségen Preszly Elemér titkos tanácsos, volt helyi ügyállomány képviselte. Ő mondta el az avatóbeszédet.

— **Az 1922. év első felében született** angol nők rövidesen behívják — jelentti az angol munkaügyi miniszterium. (MTL)

— **Musselbajtot** mintegy 60 kilométernyire a Goumitza-folyón átvezetű híd ellen merénylőket követtek el. (MTL)

— **35 idoművi vadállat égett benn** az ohioi Cleveland város egyik cirkuszában. A hatalmas esemény 5000 néző személtárára történt.

— **Az Ol'ha fulladt játék közben** Péter György tizenegy éves kislány. Holtestét még nem találták meg.

— **Húszezerpengős gyűmilleszalót** épít Szombathely. Az ehhez szükséges pénzt a Nép- és Családvédelmi Alap adja.

— **Fark király átutazását végeztet** Helan város határában, ahol az első dinasztia idejéből származó halottak városának nyomaira bukkantak. Sok alabástrom és kőedény és értékes kerámia került napvilágra.

— **Szlovénia és a Balkán megszállt területein néhány elszórt banda garázdálkodik.** Kifűző rejtekhelyekkel bírnak, megfélemlítik az egész lakosságot és rémuralmukkal egyes járhatatlan területeket megszállva tartanak. A cselnikok rablóbandákká alakultak. Az olaszok megvédik a polgári lakosságot, de ehhez az kell, hogy a nép is az olaszok mellé álljon.

— **Egy angol repülőgép Funaesdalen közelében átrepült a svéd határon,** majd svéd területen lezuhant. A pilóta ejtőernyővel kiugrott, elfogták.

— **Az angol hírszolgálat Montevideoból** jelenti, szerda reggel Cax 2 rádióállomás épülete bombarobbanás következtében elpusztult. (MTL)

Uj kárpitos üzlet

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Csapó-utca 33. sz. (iparosanoneiskola épület) kárpitosműhelyemet megnyitottam. Készítek: Epeda- és Sallangós párnás rekamieréket, fotelleket, ágybeletéket, sezlionokat, matracokat, javítást, alakítást vállalom. — Nb. bizalmának garancia lehet az — mint vezető szakmunkás — Küller Ede cégnél 10 éven át voltam alkalmazásban.

Kiváló tisztelettel: TOLNAI GÁBOR kárpitosmester.

Könyvel mérleget készít könyvelni tanít

a Könyvelési szakiroda Vörösmarti u. 24

Don menti hajnal

Már ébresztőre szól a kürt
Es ébred a sereg;
A nap még meg sem csókolta
A hajnali eget, —
Bibor ködével nem pirult, —
Még szürke a világ,
Ezüst harmathal nem fűrdött
Még, a nyillo virág.

Még szemünkben az álom ég,
De zúg a leadó, —
Rikolt a kürt, s szívükbe tép
A harc riadó.
Fel hát, előre! — Mennek ok,
Szívük bátran dobog,
S szemünkben férfi-álmak
Izzó lángja lobog.

S mire feljön a napkorong,
Már eldő a esata;
Otthonról álmodik tovább,
A sok magyar laka, —
De mégis, — győztek! — Felpirul
A hajnali világ,
Es bibor vértől harmatos,
A Don menti virág...

Cser Katalin Éva.

GYÁSZROVAT

— **Ózv. Kovács Gáborné** Kiss Ezsébet, életének 72-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután félhat órakor lesz a Köztemető diszravatalozójából, a ref. egyház gyászszertartással, az ugyanazon nap áthelyezett szeretői hamvai mellé. Lakás: Miklós u. 28. Temetését Fehértói és Takács vállalata rendezi.

— **Korosolai Ilonka** 20 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 6 órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó terméből, római katolikus szertartással. Lakás: Mező u. 1. Dankó temetkezés.

— **Ózv. Füle Jánosné** Csillag Eszter, 79 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető 2 B) ravatalozójából, Dankó temetkezés.

— **Gál Juliánna** 7 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 2 órakor lesz a 4-es ravatalozóból. Lakás: Nagyhát. Gebauer-cég rendezi.

— **Tolnai Gábor** 7 napos korában elhunyt. Temetése csütörtökön 5 órakor lesz a négyes ravatalozóból. Lakás: Jósika u. 12. Gebauer-cég rendezi.

— **Nagy Gizella** csecsemő temetése csütörtökön 5 órakor lesz a harmas tereméből, református szertartással. Lakásunk Szepesi u. 15. Csurka temetkezés.

— **Németi Rózsika** öt éves gyermek temetése pénteken délután 3 órakor lesz a köztemetői 4-es tereméből. Lakása: Vulkán-telep 6. Pusztai temetkezési intézet.

— **Burai Bertalané** 27 éves, ref. temetése csütörtökön délután három órakor lesz a köztemetői négyes tereméből. — Pusztai temetkezési intézet.

Az abiakon át lopott, kéthónapi elzárásra ítélték

Szekeres Ilona lakás- és jogalkotás nélküli leány többszöri lopás büntetésével vádolva áll a debreceni bíróságnak előtt. Három fiatalkorú társával együtt Tóth Sándorné Honvéd-utcai lakásának ablakán át kimenet egy értékes ágyterítőt, a másik Honvéd-utcai lakás ablakán át pedig egy zsírral feltöltött, a bizonyítási eljárás lefolytatása után a bíróságnak kéthónapi elzárásra ítélték. Az ítélet jogerős.

— **A román hadseregben** tizenöt tábornokot, tizennyolc ezredet nyugalmába helyeztek. Közülük van Jacobiv hadtesttábornok, tíz hadosztály tábornok és négy dandártábornok.

— **Legutóbbi számunkban** a rum, likőr és égetett szeszitalok árát közöltük. Félrcérfétek elkerülése végett megjegyezzük, hogy ezek nem fogyasztói árakat most fogják megállapítani s majd ezeket is közöljük.

— **Vasvillájának lepattant hegye** a szemébe fűródott és súlyos sérülést okozott Németh István 30 éves alabástromos. A debreceni szemklinikán vették kezelés alá.

Pályázatok református tanári és tanítói állásokra

A kisérszülési református Horváth gimnázium testnevelési rendes tanári állásra hirdetett pályázatot. Evangélikusok is pályázhatnak.

Beregrákos egyházhöz férfi és női tanítók pályázhatnak. Fűbiánháza egyháza. Gacsály egyházközség férfitanítót keres. Győrtelek elsősorban férfi, ha nincs, akkor női tanítót keres. Hajdú-Sámson martinkai leányegyháza előkészítő tanítói állásra, a sámszónker-ti tanító helyettesítésére hirdet pályázatot. Hegyközpályi orgonista kántortanítót keres. A kenderesi egyház tanítónői állást hirdet. Az öcsödi egyház két tanítói helyettesítésre, kettőt véglegesen keres. Polgár kántortanítói állásra, Szeged egyházközsége tanítói és helyettes kántortanítói állásra hirdet pályázatot. Újfehértóra férfitanítót, Zsarnyánba kántortanítót pályázhatik.

Az állami Fazekas Mihály Gimnázium évkönyve

A debreceni állami Fazekas Mihály Gimnázium 1941-42. tanévről beszámoló évkönyvét Ur Márton igazgató szerkesztette. Az intézet a múlt iskolai évben fennállása 69-ik esztendőjében volt. Az első részben az iskolai év történelmét tárgyalja az értesítő, itt tudjuk meg, hogy a múlt tanévben megszűnt a realgimnáziumi jelleg és a volt nyolcadik osztály tanulói voltak ebből az iskolából az utolsó érettségizők. Oláh Gábor nyugalmabavonulása, majd halála és életének, tanári irodalmi munkásságának méltatása következik az évkönyvből. Ur Márton igazgató halotti beszédét is hozza az értesítő, azt a beszédet, melyet a halott Oláh Gábor ravatalánál mondott el. Gazdag beszámoló ad képet az elmúlt iskolai évről, mely minden zavar és zökkenő nélkül telt el a mai nehéz időkben is. Az iskolai története gazdag felsorolása mindannak, ami fontos volt az elmúlt 69 év alatt. Az iskola 23 tanárral működött és a tanárok az iskolán kívül is értékes társadalmi, irodalmi és művészeti tevékenységet fejtettek ki.

Beszámol az évkönyv a tanulás eredményéről, rendes és rendkívüli tárgyak tanításáról, az ifjúsági egyesületek gazdag működéséről és a nagyon sikeres sportkör eredményeiről.

Beiratkozott a nyolc osztályba 311 tanuló, ezek közül a következők vezettek jeles eredménnyel: Fazekas József, Kalkó Aurél, Papp István, Nagy István, Somogyi János, Bacsó Ferenc, Lőrincz János, Nagy Jenő, Pók József, Szabó Endre, Balogh Endre, Zabus Péter, Csabai Tibor, Közempel Dezső, Soltész Béla, Szabó János.

Az értékes eredményről beszámoló évkönyvet statisztikai adatok, a jövő tanévről szóló tudnivalók és tankönyvjegyzék zárja be.

Verekedők közé állt, megsebesítették

Szilágyi Józsefné 38 éves asszony, hosszúpályi lakos bevásárolni jött Debrecenbe. Ügyei elintézése után tegnap délután haza akart utazni. Helyet foglalt a Hosszúpályi felé induló vonal egyik harmadosztályú fülkéjében. — Ugyanabban a szakaszban tartózkodott Artányi György teknővájó cigány, nyír-ábrányi lakos feleségével. A házaspár rövid szóváltás után összeverekedett és az ingerült cigány fejével támadt a feleségére. Szilágyiné a verekedők közé állott és az asszonyt védelmébe véve csitítani igyekezett a baltával hadonászó Artányit. Az indulatos cigány Szilágyinéra sújtott és a balkarján megsebesítette. A sérülés szerencsére könnyebben bizonyult Szilágyiné a mentők részeseítették elsősegélyben. Artányi ellen az eljárás megindult.

Az Egyesült Államok szenátusi bizottságában Simon szenátor felszólalásában azt kérte, hogy a nagy teherterhelésű repülőgépek helyett inkább tengeralattjáró teherhajókat építsenek. Egy nagy tengeralattjárón 2500 ember, illetőleg 7500 tonna árú lenne szállítható.

Bélyeggyűjtés

San-Marino, a világ legkisebb köztársasága úgy látszik vagy nagyon szereti a bélyeggyűjtőket, vagy pedig — ami sokkal valószínűbb — nagyon rájuk van utalva. Ez a csöpp kis állam ugyanis 1877 óta nem kevesebb, mint 331 különféle bélyeget bocsátott ki, amelyek közt 100 márkán felüli értékű példányok is találhatók. Mindenesetre igen ügyes pénzügyi vezetője van ennek a kis országocskának, mert pld. a ritkább sorozatokat csakis és kizárólag az ottani postavezetésnél lehet megrendelni és ha tekintetbe vesszük, hogy pár centesimés vagy legfeljebb 3 lírás bélyegek darabjait kb. 100 márkáért vesztegetik, San Marino feltétlenül jól jár bélyeggyűjtéssel.

A debreceni bélyeggyűjtők legutóbbi összejövetelén alkalmunk volt egy olyan torznyomású 1888-as 8 krajcáros bélyeget látni, amelyen a világos sárga függőleges alapon csak a bélyeg bal felén volt látható! A bélyeg többi része fehér maradt! Ezt az igen ritka válfajt magyar speciális gyűjtőkörök eddig csak igen-igen kevés példányban ismerik és a tulajdonos közlése szerint egy budapesti bélyegkereskedő állítólag 2000 márkáért ajánlott fel ezért a ritkaságért.

Egy német szaklapban olvastuk a következőket: Belgrád ostroma után, amikor a német csapatok elkezdtek a romokban heverő utcákat valahogyan rendbehozni, egy német katona egy pincében egy vasládát talált, melyet kinyitva, abban régi iratokat és egy bélyegalbumot talált, melyet felettes parancsnoksága neki ajándékozott. A katona harképtelenné megrökönyvült most hazatér, elképzelhető meglepetése amikor az albumot egy kereskedőnek megmutatva, az azért azonnal 100.000 márkát ajánlott fel! Az albumot a boldog tulajdonos azután szakembernek is megmutatta, aki felvilágosította, hogy a gyűjteményben az első román és szerb kibocsátások világraszóló ritkaságai szerepelnek, amiért a tulajdonos végül eredményben 140.000 márkát készpénzt kapott!

— ooxoo —

— 83 éves Knut Hamsun a z ismert norvég író. Ebből az alkalomból Torbe- von bírói állást biztos a legmelegebb jókívánatait fejezte ki. Az egyik újság véleménye szerint Knut Hamsunnak köszönhető az új Norvégia megalakulása.

— Brazíliából elutaztak a tengelyhatalmak konzulátusainak tisztviselői. Az elutazás időpontját még nem ismerik.

— Az Egyesült Államok haditermelési hivatalának rendeltetése magáncélokra nem gyártana többé gépkocsikat. MTI

— Baleset. Pócsy Gábor 60 éves bádósgeség, Harsányi Gusztáv u. 17. szám alatti lakos tegnap délután a Piac utca 7. számú ház tartározási munkálatai közben a létráról a kövezetre zuhant. Olyan szerencsétlenül esett le, hogy jobb karján s jobb alsó lábszáron nyílt törést szenvedett. A mentők részeseítették első segélyben, majd a sebészeti klinikára szállították, ahol ápolás alá vették.

SPORT

Kerületi teniszverseny Debrecenben

F. hó 7. s. 9-én ritka élvezetben lesz része Debrecen teniszkedvelő közönségének. Ekkor rendezik meg a DEAC klub Tiszántúli kerületi versenyt, az egyetemi tenispályákon. A mérkőzésen résztvesznek Máramarossziget, Nagyvárad, Nyíregyháza és Debrecen csapatai. Pénteken délután négy órakor kezdődik a csapatok közötti verseny, míg szombaton és vasárnap egész nap az egyéni számok kerülnek lobonylításra. Az egyéni versenyre — melyre pénteken este 7 óráig fogad el a rendezőség benevezést, benevezés számonként 4 pengő — már számosan jelentkeztek. Így benevezett Darkó Irén I. oszt. játékos, kerületünk büszkesége, továbbá dr. Várady Brenner I. oszt. játékos, Losonczy, dr. Moys. Vasárnap délután hat órakor Lucilla Spadon neves olasz játékosnő, a Nyári Egyetem hallgatója és Darkó Irén játszanak bemutató mérkőzést.

— DVSC—MÁVAG mérkőzés lesz vasárnap a Stadionban. A DVSC erős mérkőzésekkel készül a szeptember 6-án kezdődő idényre és a Szeged után vasárnap a MÁVAG csapatával játszik Debrecenben. Elvezetés, szék-mérkőzés-

re van kilátás, melyen a DVSC új játékosokat próbál ki.

Karsai játékezőt nagyvonalú, kiváló bírálkodása volt a vasárnapi DVSC—Szeged mérkőzés kimagasló eseménye. Egyetlen felesleges mozdulat nélkül, hibátlanul, nagyszerű eréllyel vezette a mérkőzést Karsai, aki ma egyike legjobb játékezőtünknek.

A Szeged Debrecenben megtalálta jobbhátvédjét Korányi II. személyében. A tiszaparti csapatnak egyik komoly erősítési gondja volt, hogy kit szerezzen a jobb hátvéd posztjára Gyuris mellé. Vasárnap aztán Korányi II olyan pompás formát játszott ki, hogy egyszerre eltűntek a szegedi vezetők gondoljai és az új bajnoki évben a „kis Króni” játszik a védelemben.

Pálya, akit most egy éve a DVSC szerzett meg, felgyógyult. A még csak 23 éves kiltűnő játékos hír szerint nagy formában van és miután az Ujpesttel még áprilisban közös megegyezéssel szerződést bontott, szabad, bármelyik egyesület által megszerezhető.

A Magyar Athletikai Szövetség három kerületben rendez augusztus hónapban atlétatábor. Diósgyőr, Szeged és Debrecen székhellyel. Mindhárom tábor augusztus 10—20-ig tart. A debreceni táborban a kerület különböző városai- ból jönnek fiatal tehetséges versenyzők. Így Nyíregyházáról, Szolnokról, Ungvárról, Derecskéről, Bősörményből, Berettyóújfaluból. Ezekhez csatlakoznak a helybeli atléták. A tábor kb. 50—60 résztvevővel kerül lebonyolításra. A gyakorlati oktatás a városi Stadionban, vagy a DEAC pályán történik. A deb-

receni tábor Czuna Ferenc ker. vezetője rendezti.

A Magyar Ökölvívó Szövetség aug. 18—19-én rendez országos vidéki bajnokságát Budapesten, a „Horthy Miklós” sportcsarnokban. A versenyen mintegy 150 ökölvívó indul. Debrecenből a DTE kiváló versenyzői is indulnak habár a hosszadalmas építkezés miatt edzésük nem volt zavartalan. Indulnak: légsúly: Dzurik, törpesúly: Darai, vagy Szücs, pehelysúly: Darai, vagy Szücs, könnyűsúly: Vécsi, váltósúly: Eperjesi, középsúly: Farkas, kishézsúly: Bodnár. Az edzéseket szorgalmasan látogatják a versenyzők. Mindennap van edzés. Ma este a Nyári Egyetem olasz hallgatói is meglátogatják Darai edzését.

A DEAC országos férfi és női atletikai bajnoki versenyt vasárnap délután, a DVSC—MÁVAG mérkőzés előtt rendezik meg.

Szent István-napján indulnak meg az 1942—43 évi labdarúgó bajnokság küzdelmei. Mint az elmúlt évben, úgy most is augusztus 20-án tart ülést az MLSZ országos tanácsa. Az ülésen többek között az elmúlt évi bajnokság érmeinek, valamint a sportszerűség díjának kiosztására kerül sor. Az országos tanács Szent István-napján együttesen megkoszorúzza a hőskök emlékkövét.

Közgazdaság

— Debreceni takarmányárak. Luce- ra mm. 11.6, széna 7.36—9.36, búzaszalma 4.80, rozsszalma 5.—, árpaszalma 5.40 P.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Tibi! Levél várja. 478

ALKALMAZÁST nyer férfi

Öntödei napszámot felveszünk. Boeska- vasöntöde, Szoboszlói- út 4. 463

Kocsist keresek jó bizonyítvánnyal bent- kocsitra. Honvédtemető- utca 6. 1839 vv.

Tanuló könyv-, papir- kereskedésbe felvétetik. Piac-u. 7. 375

Hölgyfodrásznőt vagy férfit felvesz Bíró Kálmán fodrász, Piac 58. 1645

Boltiszolga felvétetik azonnal Aszmannál, Piac 27. 517

Villanyszerelősegédet, tanulókat, kifutó férfit felveszek. — Nánássy, Piac 85. 516

Kifutófiúkat felveszek. Hírlapiroda, Hunyadi- utca 28. 514

Házmasternek nyugdí- jas munkabíró házaspárt, kik nyúltelepen egésznap munkát kü- lön fizetésért vállalnak, felveszek. Deák Ferenc utca 6, emelet, délután 4—5 között, 513

Fiatall műszerészsegédet azonnalra felvesz Léva, Piac-u. 42. 489

Egy fodrászsegéd kisé- gítőnek felvétetik, Kiss fodrász, Színházi-átjá- ró. 497

Favágókat, fakihordót azonnali belépésre ke- res Draskovits, Rákó- czi-u. 12. 496

Ipari üzem szorgalmas, megbízható, irodai teen- dőkben jártas könyve- lőt keres. Cím a kiadó- ban. 494

Villany, illetve rádió- szerelő tanuló négy középkiskolával azonnal felveszek. Mayer mér- nök műszaki vállalat, Kosuth-u. 13. 485

Megbízható, jó bizonyítvánnyal rendelkező fiatalember háziszolga- nak felvétetik a szülé- szeli klinikára. 488

Kerékpárműszerész- segédet fizetéssel fel- vesz Király, Royal épü- let. 1671

Ügyes kifutófiú felvé- tetik, Pannónia szállo- da. 1666

Fodrászsegéd állandóra felvétetik. — Kárpóli, Eötvös-u. 64. 1657

Fodrászsegédet és ta- nulóleányt fizetéssel felveszek. Vad, Kút 34. 1677

Gyakorlott csapos fel- vétetik. Otthon söröző, Sas-utca 2. 1683

ALKALMAZÁST keres férfi

Elmennék oly gazdá- hoz házimunkára tel- jes ellátás, csekély fi- zetéssel, 58 éves öske- resztény. Érdeklődni Ferenc József 87, ház- felügyelőnél. 493

ALKALMAZÁST nyer nő

Jóírású fiatal leány azonnalra felvétetik, Lindenfeld és Schwartz rövidáru nagykeres- kedő cégnél, Dégenfeld tér 7. 519

Ermihályfalvára hölgy- fodrásznőt kiségiteni, vagy állandóra keresek. Érdeklődni Horváth- nál, Széchenyi 52. 507

Házi varrónőt kelengye és felsőruhavarráshoz keresek azonnalra. — Loykóné, Péterfia 19. 508

Forgalmas helyen levő étkezdémhez pénze- társnőt keresek. (Ipa- rom van.) Cím a kiadó- ban. 503

Fodrásztanulónak le- nyokat és fiúkat fel- veszek. Horgonyi fodrá- szat, Szoboszlói-út 4. 1675

Jómunkás hölgyfodrász leány felvétetik. Beth- len-u. 29. 1668

Kiszolgálóleány tanuló- nak felvétetik könyv- és papirkereskedésbe, Piac-u. 7. 376

Betegségem miatt ese- mege-, kenyérüzletem- be vezetőnőt keresek azonnalra, Spitz Sára, Altília-tér 1. 1673

Egy gyakorlott kiszol- gálnót felveszek. Szabó György cukrász, Csapó-u. 41. 479

Egy szerényigényű idő- sebb hölgyet gyermek mellé felveszünk. Cím a kiadóban. 471

ALKALMAZÁST keres nő

Nyugdíjas intelligens asszony magános úr- hoz házvezetőnének ajánlkozik. — Levelet „Maria” jellegre kiadó- ba kér. 456

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Intelligens házvezető- női szerény igényekkel keresek, Honvédtemető- utca 6. 1839 vv.

Bejárónőt azonnal színházátjárói trafikba felveszek. 459

Bjárónő felvétetik. — Aczél 4. 499

Bejárót keresek utcai járda tisztántartása és felőcsörolásához. Vár- utca 7. 482

Jó bizonyítvánnyal ren- delkező fiatal magános mindenes bejárónő kosztal egész napra felvétetik, László Jó- zsef cukrász, Arany- János-u. 14. 432

AJANLAT

Ciánosztasson, vizsgá- lattan Kissel, Kigó-u 5. Telefonszám 19-77. MEGA borozó. 86 11.15

Ócska gramofonlemez kilóját 2 pengőig átve- szem. Bíró, Hunyadi-u. 22. 1664

Székelyföld legújabb térképe megjelent, kapható Springer könyvkereskedésben, fotószaküzletében, fűtőcán. 486

Orajavítás, óeska órát veszek, eladók, Schiffmann, Vendég-u. 7. Kiszállomásonál. 1942 11. 3

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester. Kölesei 8 585 10. 15

Sírkövek műköből és termésköből, gyűmölcsösök részére mészsálat kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fűrdő-utca 2. 1219 vv.

Szörmebúndáit most olcsón kijavítja, átalakítja Kovács szűcsmester, Püspöki palota. 1232 12. 22

Közi toledót, kelengyét pontosan készítek, kitűnő rojlok, csipkeszővetek függönyre, terítőkre. Favorit, Csapó 24. 1098 10. 21

Bundáját divatosan készíti Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12. 2

Cianóztasson Csalá cianozó vállalattal. Lakás, vizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10. 4

KERESLET

Tört aranyat, ezüstöt, brilliánt magas árrban veszek. Takács Sándorné, Piac-u. 56. 605 10. 4

Filmes fényképezőgépet minden méretben vesz Berzék fotoszaküzlete, iac 38. Udvarban. 444 10. 1

Ékszerkészítés, javítás. fogaranyat, ékszer vesz Pollák Endre ékszerész, Halvan 2. 506 10. 5

Használt boroshordót, laposólkádat minden nagyságban, állapotban veszek. Nyil-u. 16. 392

ELELMISZER, ITAL

Elő halak kaphatók Simonffy-utca 4. szám alatti hűtőüzletben, Goldsteinnél. 515

Barack kapható. Székely-utca 72. 511

OKTATÁS

Dr. Néményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépíróiskolája, Balvány-utca 1. (Eng. 6475.) Telefon 20-77. Államvizgára előkészítés. Vasúti kedvezmény. 1889 8. 28

TÁRS

3000—6000 pengővel társat keresek. Ajánlat „Korrekta” jellegére a kiadóra. 509

Keresek 10.000 pengőt egy fennálló és egy most tervbe vett üzlemhez kamatra vagy havi díjazásra, vagy társnak. „Biztos” jelleg. 510

PENZ

500 pengő kölcsönt keresek, magas kamattal fizetek. Biztos fedezet. Cím a kiadóban. 504

HANGSZER

Zongorát pianinót, veszek készpénzért. — Steindl Rudolf zenetanár, Hajdúszoboszló — Szilfákaija utca 31. 1911

Gyári új pianinó, használt zongorák eladók. Szendrő, Balvány-utca 22. 287

Cimbalom, asztali, ágyszékkel és különféle bútorok eladók. Kandia 6. 1679

RÁDIÓ

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlatl Szabó Lajos műszerész, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

BŰTOR

Modern háló, konyha, berendezés, bencser, rekamiér, fotell olcsón eladó. Hatvan 27. 1724 10. 18

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Piac 71. 918 9. 27

Antik hálóbútor eladó. Ertekezni Piac 22. hűtőfelügyelő. 397 vv.

Ebédlő, gyönyörű, faragott barokk kemény fából ingaórával olcsón eladó. Tarján, Teleki-u. 63. Telefon: 19-99. 371

Biedermayer garnitúra, polituro siffonok, esőbútorág eladó. Magoss tér 8. 484

Jókarban levő tiszta szekrények és tojletteltűk eladó. Rothermere 22. 490

Jókarban levő régebbi divatú ebédlszekrény, egy nagy ventilátor eladó. Lorántffy 3. Baloldali lakás. 478

AUTÓ

MOTOR KERÉKPÁR

Jókarban levő Csepel sárgalános motorke-rekpár jó gumival eladó. Bövelhet Sas-u. 2. Koszoruúzelet. 425

Mátra és Sachs segéd-motor eladó. Hajnal-u. 21. 512

KIADÓ LAKÁS

egyszobás

Magasföldszintes szép szoba, konyha, spájzos lakás kiadó. Cím kiadóban. 1678

LAKÁST KERES

Lakásügyében sürgősen jelentkeznek lakáson az a fiatal szabómester, aki nálam hétfőn délelőtt barátljára hivatkozva felkeresett. 518

LAKÁSCSERE

Eleseréltem Csapó-utca 40/b. ötszobás ügyvédi irodának, vagy orvosai rendelőnek is alkalmas bérelt lakásonnal mellékulcán keres, vagy villalakkással. 475

Szoba, konyhas lakásonnal eleseréltem hasonlóval, vagy egyszerűen bútorozott szobák ágyanemű nélkül konyhaihasználatul kívánnék kettőnek. Cím a kiadóban. 483

SZALACSY RÁCZ IMRE

BARNA KENYÉR

— Regény —

(99).

— Csodálom a fegyelmességét, a jó beosztását és azt, hogy ezek szerint mindig tudja, hogy mit miért tesz! De nem lesz egyszer unalmas, keserű az az élet, melyet ilyen pontosan kiszámít előre az ember? ...

— Asszonyom, nem lehet számítani, csak tervezni. Számítani csak az Uristen tud, mi emberek tervezünk, aztán ha a tervünkből valami megvalósul, az Isten rokonának érezzük néhány pillanatig magunkat! ...

Tamasiné jött be és csak a mondat végét hallotta. — Jó magának doktor, aki így él, így gondolkodik, az boldog is! — szólott Eszter. — A boldogság viszonylagos, asszonyom. Pillanatokig tart, apró semmiségek teremtik meg! ...

— Tehát maga a nagy, tartós boldogságban nem hisz, doktor? — és talán először volt valami enyhe kacérság, valami kötődő kedveskedés az Eszter hangjában. — Nem, erről nem beszélek. — nevetett a doktor. — mert úgy érezték, hogy valami csapda készül. — hiszen hiába mondom én, valakinek, hogy van olyan boldogság is, ha az illető nem éri!

— És ha az illető érezné? ... — Akkor én azt mondanám neki, hogy szeretem! — mondta ki a doktor az annyira dédelgetett szót, hogy maga is megijedt tőle. Eszter lesütötte a szemét, aztán erőt vett magán, mosolygott és egyszerűen, nagyon halkán azt mondta: — Milyen jó lehet annak, aki meg is érdemli ezt a szót! ...

A felpezsdült öröm összeomlott András Péterben. Felállott, elköszönt. — Isten vele kedves barátom, köszönöm, hogy néhányszor szebb tette az itt tartózkodásom! — fogott melegen kezét a doktorral Eszter. — Elmegy? — kérdezte leverten a doktor. — Elmegyek, tudja, én csak afféle utas vagyok itt, az utasnak pedig menni kell, így hallottam egyszer magától, vagy két hónapig ezeltől! ...

— Nem minden utasra vonatkozik ez! ... — Reám úgy látszik, hogy igen! — És nem látjuk többet? ... — Nem tudom, semmit se tudok. Mit tudjam én, hogy holnap mi lesz velem. — Hova megy? — Messze, Bécsbe! ...

— Nagy város, — gondolkodott el a doktor, — szép város, a maga csillogásához nagyon jól fog találni! ... — Nem csillogni megyek, kedves barátom! — Nagyon fog hiányozni nekünk, nagyon! ... — Köszönöm, hogy olyan kedvesek voltak hozzám! ...

— Mi visszavárjuk, igaz, asszonyom? — nézett a doktor Tamasinéra, aki paraszt asszonyok módjára ruhája újjával törülgette a szemét és csak a fejével intett igent a kérdésre. — Nem megy könnyen a búcsúm, hetek óta készülök rá, de át kell ezen is esnem! — lett egyszerre elfogult Eszter is. — Itt mindig otthonod lesz! — szólott Tamasiné. András Péter kezét csókolta és nagy, nagy bánattal ment ki a házból.

Mintha elvesztett volna valamit, mely pedig talán sohase lehetett volna az övé. — Ment, ment, bandukolt az esteben és valahol a Füzfa-sikátornál tért magához. Megállott, felvillant valami csodálatos világosság benne és azt mondta: — Ha már itt vagyok, megnézem ezt a gyereket. — és sietett Kiss Annához.

A szegényes, dohos szobában olajméceses rántászagú fénye pislogott és megvilágította az ágyban ülő gyermeket. — Hogy vagy, mit csináltál ma? — kérdezte a doktor és felvette a síkos mécesest, hogy rávilágítson a betegre. — Oh, tekintetes doktor úr, még ilyenkor is törni magát értünk, nincs ennek a gyermeknek már hála Istennek semmi bajja, mert amit a tekintetes doktor úr beadta neki azt az oltást, én utánna azonnal kékkötőbe takartam azt a forró testét! — beszélt böszédűen az anya. — Jól tudjuk, hogy a kék köténytés betakarás legjobb orvosság a torokfájás ellen.

— Én jól vagyok tekintetes orvos úr. — mondta a leánya. — de a két kis testvéremnek fáj most nagyon a feje! — intett a kuckó felé. — Oh, semmi az, — kelt ki az asszony a leánya szavai ellen, — reggelre kutya bajuk se lesz, egy kis változás az egész, majd ma éjszakára ezeket pakolom be a kék kötőbe! ...

A doktor rávilágított a kuckóban szenderegő két gyermekre, akik egymást átölelve lángos tüzesen feküdtek ott, nyilván elárulták, hogy elkapták a ragályos bajt. — Fektesse ágyba a két gyermeket, — rendelkezett a doktor, — visszajövök mindjárt! ... — Nincs ezeknek kérem szépen semmi bajuk, ma délután még kint hancuroztak az utcán! ... — Fektesse ágyba őket és várjanak meg! — sietett a doktor oltószertől. A két kisebb gyermek közül egyik másnapra meghalt.

(Folyt. köv.)

BŰTOROZOTT SZOBA

Magános nőnek utcai erkélyes bútorozott szoba fűrdőszobahasználatlal azonnalra is kiadó. Piac-u. 75. I. emelet. 1274 vv.

Különbejárátú bútorozott szoba fűrdőszobahasználatl kiadó. — Csapó-utca 26. fsz. 470

Teljesen különbejárátú bútorozott szoba 15-re egyedülálló úr részére kiadó. Rákóczi 7. 502

Különbejárátú bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. Kossuth 13. Emeleten. 501

Különbejárátú bútorozott szoba fűrdőszobahasználatl kiadó. Magoss György-tér 13. Földszini első lépcső. 500

Különbejárátú száraz szoba 1—2 úrnak, házaspárnak kiadó. Aczél utca 4. Jobbra. 498

VEGYES

Grafológusnő minden egyén kézírásából biztos analízist nyújt. — Székelyi 43. 363

Bélyeggyűjtők! Tömegbélyegyet eladhatja vagy sorozatra jobb bélyegre átcserelelheti. Gazdag választék. Magoss György-tér 6. (Déli ánonként.) 1650

ELVESZETT

Özv. Rozsos Ferencné cukorjegye elveszett, — kéri, ha meglátja valaki, szolgáltassa vissza a 82 éves beteg asszonyynak Hajó-u. 8. szám alá. 1673

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Eladó egy tavaszi felöltő magas alakra, egész finom. Nemzelőr utca 3. 373

Kifügástan állapotban levő férfiöltönyök szövetből, vászonból, felöltők, télikabátok eladók. Délelőtt 10—12 között Arany János 4. földszini. 458

INGÓSÁG VETEL

Szabógépet előre-hátra varró térédelőst sürgősen veszek. Homok-utca 86. Goldstein. 520

Zománcozott fűrdőkád megvételre keresek. Telefon: 39-51. 1674

INGÓSÁG ELADÁS

Járóiskola (gyermekketrec) búkkákból, felszerelve, eladó. Eröss Lajos-utca 14. 473

9x12 prima lencséjű, lemezes és filmes fényképezőgép 70 pengőért eladó. Paesirta-u. 23. 506

Nyárfa, 2—3 m. hosszúságban, oszlopnak vagy tüzelni is és egy ekekapá eladó. Egyletkert-u. 66. 309

Eladó jókarban levő használt nagy kád és hordók, szénrel fűtőhelő kályha. Kölesey-u. 8. 348

Fűrdőkályha gáza, fűrdőkád és gáztakaréktűzhely eladó. Székelyi-u. 9. II. emelet 67. 177

Eladó olcsón egy férfi varrógép. Apponyi-u. 18. Csapókert. 447

Eladó jókarban levő használt nagy kád és hordók, szénrel fűtőhelő kályha. Kölesey-u. 8. 348

GAZD. ESZKÖZÖK

Ezres Kühne eséplő, öt-hatos kazánok eladók, bérbeadók. Király, Royal épület. 1672

Egy jókarban levő nagy szekér és magtakaró borona, négytagú, eladó. Bellegető 72. 472

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Havonként fizetendő ételejradékért házat vennék. Cím: „Életelejradék” jellegre a kiadóba. 495

ELADÓ HÁZ

Eladó Székelyi-utca 88. sz. négy szoba, hallos, verandás, minden mellékkelviséggel bíró kertes családi ház. Értekezni: dr. Mitrovics és dr. Mailath ügyvédek, telefon: 32-35. 1028 8. 31

Andrássy-út 71. egy hold szőlő kétszobás lakással eladó. Értekezni écsi és Pap ügyvédeknel, Iparkamara. 1033 vv.

Eladó Gizella-u. 5. számú ház sürgősen betegség miatt, azonnal beköltözhető. Értekezni Csillag-u. 86. 491

Alkalmi vétel! Boldogkerten, Borsovai-u. 11. számú kis ház 1600 négyzetgölg prima fekete kerti földdel eladó. Egyletkert-u. 66. 307

FÖLDBERLET

Bérbeadó 400 magyar holdas tanyás birtok, 25 kat. hold dobányengedéllyel Szabolcsban. Cím a kiadóban. 461 8. 20

ELADÓ FÖLD

Öndöd, Vedres-dűlőben 4 hold föld eladó. Vargá-u. 15. 1122 vv.

Eladó 10 hold föld. — Szabó K-u. 32. 356

Öndöd, Vedres-dűlőben 4 hold föld eladó. Vargá-u. 15. 487 9. 5

Gyümölcsös olcsón! Boldogkerten 1200 négyzetgölg gyümölcsös eladó. Egyletkert-u. 66. 308

Hegyesen 15 kat. hold elsőosztályú szántóú tanyás földbirtok eladó. Értekezhetni Kossuth-u. 46. 1681

ELADÓ ÁLLATOK

Eladó 2 darab hetedik hónapos valódi angol süldő. Ovoda-u. 22. 492

3 darab árany sertés, egyével is, eladó. Bihari-u. 23. 480

Szerkesztésnél felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásnál felelős: SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja: TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY